

**Riihimäen
Silmäkenevan alueen
arkeologiset tutkimukset
2000**

**Heikki Matiskainen
Mikhail G. Zhilin
Antti Bilund**

Riihimäen Silmäkenevan alueen arkeologiset tutkimukset 2000

Sisältö:

1. Johdanto	2
2. Tutkimuskohteet ja menetelmät	2
3. Kaivaushavainnot ja löydöt	2
3.1. Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi	2
3.1.1. Koeoja vanhan tasokaivausalueen ja suokaivaus- alueen välillä alueella 7A	3
3.1.2. Koekuopat alueella 7A	5
3.1.3. Suokaivausalue alueella 7C	6
3.1.4. Koeoja ja koekuopat alueella 7D	8
3.1.5. Koekuopat uudella löytöalueella 7E	10
3.2. Riihimäki [8] Silmäkeneva E	11
3.2.1. Koekuopat ja kairaukset alueella 8C	12
3.2.2. Koekuopat ja kairaukset alueella 8D	14
3.2.3. Uusi löytöalue 8E	21
3.3. Riihimäki [9] Silmäkenevan saari 1	21
3.4. Riihimäki [10] Silmäkenevan saari 2	22
3.4.1. Aiemmin tunnettu löytöalue 10A	22
3.4.2. Uusi alue 10B	23
3.4.3. Koekuopat vuoden 1998 kaivausalueen Ahjo A luona..	24
4. Vaaitustaulukot	25
5. Karttaluettelo	26
6. Valokuvaluettelo, diat	27
Valokuvat	
Kartat (myös CD:llä A-osa)	

Hanke kuuluu Euroopan yhteisön rakennerahaston Tavoite 2 -ohjelman projektiin "Esihistorian pauloissa". Rakennerahasto on ollut myös kaivausten päärahoittaja.

Riihimäen Silmäkenevan alueen arkeologiset tutkimukset 2000

1. Johdanto

Kaivaus on jatkoa vuosina 1998-99 Silmäkenevan reunalla sijaitsevilla Sinivuokkonien ja Ahjopalon asuinpaikoilla suoritetuille tutkimuksille. Aiemmat kaivaukset ovat kohdistuneet suon reunalla mineraalimaalla oleviin asuinpaikkajäännöksiin. Vuonna 1999 Sinivuokkonien asuinpaikan edustalta löydettiin koejasta asuinpaikkalöytöjä myös suokerrostumista. Vuoden 2000 tutkimusten tarkoituksena oli selvittää suokerrostumissa esiintyvien asuinpaikkalöytöjen luonnetta, levinneisyyttä ja ajoitusta.

Kaivaukset järjesti Riihimäen kaupungin museo. Kaivausjohtajana toimi FT Heikki Matis-kainen, ja häntä avustavana kenttätyön johtajana Sinivuokkonien asuinpaikan kaivauksessa arkeologi Antti Bilund. Asiantuntijana suokaivauksilla toimi Venäjän tiedeakatemian arkeologi tohtori Mikhael G. Zhilin apulaisenaan arkeologi Vadim Averin. Työvoimana kaivauksilla oli kymmenen lukiolaista. Osa kaivausajasta kuului harjoitteluna heidän arkeologian erikoiskurssiinsa, osan he työskentelivät palkattuna työvoimana.

2. Tutkimuskohteet ja menetelmät

Tutkimuksia jatkettiin Sinivuokkonien asuinpaikalla (Riihimäki [7]), jota myös aiempina vuosina on tutkittu eniten. Asuinpaikan edustalle suopellolle avattiin tasokaivaus-alue vuonna 1999 koejasta saatujen havaintojen laajentamiseksi ja varmistamiseksi. Mineraalimaalla olevan asuinpaikan ja suolöytöjen suhdetta pyrittiin selvittämään avaamalla koeja löytöalueiden välille. Ympäristöön myös kaivettiin koekuoppia.

Tutkimuksia laajennettiin etsimällä asuinpaikkojen merkkejä myös muiden Silmäkenevan alueen asuinpaikkojen edustoilta ja etsimällä kokonaan uusia asuinpaikkoja. Etsinnöistä vastasi M. Zhilin. Sinivuokkonienestä noin 600 m pohjoiseen olevan asuinpaikan Riihimäki [8] Silmäkeneva E edustalle suolle kaivettiin runsaasti koekuoppia ja suokerrostumia tutkittiin myös kairaamalla. Samanlaisia, mutta pienimuotoisempia tutkimuksia tehtiin myös asuinpaikkojen Silmäkenevan saari 1 ja 2 (Riihimäki [9] ja [10]) luona. Nämä asuinpaikat sijaitsevat Silmäkenevan keskellä olevassa harjusaressa noin 1,3 km Sinivuokkonienestä luoteeseen. Aiempi Ahjopalon kaivausalue kuuluu asuinpaikkaan Silmäkenevan saari 2.

Kaivaustutkimusten lisäksi suokerrostumista otettiin näytteitä luonnontieteellisiä analyysejä varten. Siitepölynäytteitä kävi ottamassa paleontologi Kersti Kihno Viron tiedeakatemian, makrofossiilinäytteitä Dosentti Terttu Lempiäinen Turun yliopistosta ja suo-geologisia näytteitä tutkijat Markku Mäkilä ja Ale Grundström Geologisesta tutkimuskeskuksesta.

3. Kaivaushavainnot ja löydöt

3.1. Riihimäki [7] Sinivuokkonieniemi

Timo Jussila, Heikki Matis-kainen ja Joni Rasimus löysivät asuinpaikan inventoinnissa vuonna 1997 (alue 7A). Asuinpaikka sijaitsee loivasti laskevalla hiekkarinteellä olevalla

tasanteella, noin 10 m päässä suon ja pellon reunasta. Aluetta on tutkittu tasokaivauksin vuosina 1998 ja 1999. Vuonna 1998 havaittiin toinen löytöalue (alue 7B) samanlaisella tasanteella noin 70 m pohjoisempaan. Paikalla suoritettiin pieni tasokaivaus vuonna 1999. Samana vuonna havaittiin myös kvartseja suopellolla alueen 7A edustalla. Paikalle tehdystä koeojasta (alue 7C) tavattiin asuinpaikkalöytöjä myös suokerrostumista. Myös alueen 7B edustalta löydettiin kvartsi-iskos pellon reunassa olevan ojan seinämästä. Löytöpaikan nimeksi annettiin alue 7D.

Vuonna 2000 tutkittiin alueella 7C laajempi suokaivausalue. Alueiden 7A ja 7C välille avattiin koeoja ja lähistölle kaivettiin kaksi koekuoppaa. Kohteeseen 7D kaivettiin koeoja ja koekuoppia. Lisäksi pohjoisempaa löydettiin uusi kohde, alue 7E, jossa asuinpaikkalöytöjä tavattiin kuivaklta maalta ja suokerrostumista.

Alueilla 7A ja 7C kaikki koordinaatit on ilmoitettu aiempina vuosina käytetyssä kaivauskoordinaatistossa, jossa x-koordinaatti kasvaa luoteeseen ja y-koordinaatti koilliseen. Absoluuttiset korkeudet on mitattu käyttäen kiintopisteenä Riihimäen kaupungin kaivauksia varten mittaamaa kiintopistettä. Se sijaitsee alueen 7A tasokaivausalueen luoteispuolella. Kiintopisteen korkeus on 87,63 m mpy N60-järjestelmässä.

3.1.1. Koeoja vanhan tasokaivausalueen ja suokaivausalueen välillä alueella 7A

Suokaivausalueen ja kuivalla maalla olevan vuosien 1998 ja 1999 kaivausalueen väliin jäi 10 m leveä kaivamaton alue. Se on loivasti laskevaa metsäistä rinnettä. Koska ylempanä olevalla tasokaivausalueella ei vielä vuonna 1999 saavutettu löytöalueen ja kulttuurikerroksen reunaa, haluttiin selvittää jatkuuko asuinpaikka alemmas rinteelle tai jopa suoraan suokerrostumiin asti. Siksi vuoden 1999 tasokaivausalueen lounaisreunasta avattiin metrin levyinen koeoja kohti vuonna 1999 suolle kaivetun koeojan päätä. Koeojan pituudeksi tuli 5 m, koska alempana kaivamattoman alueen poikki kulki pellon laidassa oleva leveä kuivatusoja. Koeojan koordinaatit ovat $x = 1015,00 - 1016,00$ ja $y = 1041,00 - 1046,00$.

Kaivauksessa pyrittiin noudattamaan samoja menetelmiä kuin tasokaivausalueella vuosina 1998-99. Kerrokset kaivettiin 5-10 cm paksuina. Kaikki maa lapiolla poistettuja pintaturpeita lukuun ottamatta seulottiin. Löydöt otettiin talteen yhdeksäsosaneliömetrin kokoisista ruuduista. Näin päästiin jokseenkin samaan löytöjen paikannustarkkuuteen (± 15 cm) kuin vuoden 1999 tasokaivausalueella. Pintakerroksesta ja kaivettuja tasoja puhdistettaessa löydöt kerättiin kuitenkin vain neliömetrin tarkkuudella. Tasot valokuvattiin, piirrettiin ja vaaittiin. Karttoja ei kuitenkaan ole piirretty puhtaaksi, koska rakenteita tai muita merkittäviä kartoissa näkyviä piirteitä ei tasoissa havaittu. Korkeusluvut on esitetty vaaitustaulukossa.

Pintakerros

Pintaturve poistettiin lapiolla ja irronnut maa lastoilla. Turvekerros oli paksuudeltaan 10-15 cm. Kaistan alapäässä lounaassa, missä ruohovartista kasvillisuutta oli enemmän, sen paksuus oli jopa noin 20 cm. Näin saatu jonkin verran epätasainen taso dokumentoitiin (taso 0).

Maa tasossa oli punertavan ruskeaa hiekkamaata. Väri vaaleni keltaiseksi lounaaseen, ja aivan eteläkulmassa oli pellon laidan ojusta nostettua savimaata. Sen alla oli hiiltynyt oksa ja joitakin irrallisia hiilen paloja ilmeisesti jäänteinä saven alle jääneestä alkupe räisestä pintakerroksesta. Ojan koillispuolella, noin 25 cm säteellä itäkulmasta oli muutamia pieniä palaneita kiviä ja nokea hiekassa.

Löytöinä saatiin keramiikkaa, kvartseja ja palanutta luuta. Lisäksi otettiin talteen vaihtelevasti hiekkasekoitteisia ja enemmän tai vähemmän palaneelta vaikuttavia, enimmäk-

seen pyöreämuotoisia savikokkareita (luetteloitu "palanutta savea?"). Ainakin osa näistä saattaa olla rapautunutta ja ehkä alunperinkin heikosti poltettua keramiikkaa. Tällaista hyvin huonokuntoista keramiikkaa on löydetty paikalta aiempien vuosien kaivauksissa. Keramiikan kuluminen ja rapautuminen voi liittyä vedenpinnan voimakkaisiin vaihteluihin, joita paikalla näyttää suokerrostumien perusteella tapahtuneen. Toisaalta varsinkin palat, jotka eivät ole selvästi palaneita voivat olla luonnonmuodostumia. Löytöjä kertyi kaikkiaan 17 alanumeroa. Niitä oli pintakerroksessa jokseenkin tasaisesti, paitsi alimman neliömetrin alueella, joka oli lähes löydötön.

1. kerros

Seuraava kerros kaivettiin lastoilla 5-10 m paksuisena. Maa oli edelleen kaistan yläosassa kellanruskeaa, punertavasävyistä soransekaista hiekkaa. Alaosassa maa oli myös hiekkaista, mutta vaaleaa ja savensekaista. Savensekaisen hiekan raja oli 1. tasossa noin tasalla $y = 1043$, luoteessa vähän ylempänä kuin kaakossa. Ainoa suurempi kivi oli noin 30×40 cm kokoinen litteä liuskekivi koeojan kaakkoislaidalla, noin 1,7 m koillispäästä lounaaseen. Sen yläpinta oli lohkeillut, ehkä palanut. Kaistan yläpäässä, alueella $x = 1015,20-1016,00$, $y = 1045,80-1046,00$ oli muuta aluetta tummempaa, löyhää, soransekaista maata. Ilmeisesti tämä oli vuoden 1999 täytettyä kaivausaluetta, joka kaivauskarttojen mukaan ulottuu jonkin verran tasan $y = 1046$ lounaispuolelle.

Löydöt olivat samanlaisia kuin pintakerroksessa, mutta niitä oli huomattavasti enemmän (120 alanumeroa). Alimman ruudun 1015/1041 alueella löytötiheys oli hyvin pieni, ja seuraavassa neliössäkin selvästi pienempi kuin ylempänä.

2. kerros

Toinen kerros kaivettiin lastoilla 5-10 cm paksuisena. Alin ruutu jätettiin kuitenkin kaivamatta, koska siitä ei 1. kerroksessa enää löytynyt juuri mitään ja maan todettiin olevan puhdasta 1. tasossa. Maa oli samanlaista soransekaista hiekkaa kuin edellisessä kerroksessa. Savipitoinen maa ulottui kuitenkin ylempään rinteeseen ja savipitoisella alueella saven osuus maa-aineksessa näytti kasvavan. 2. tasossa savipitoisen maan raja kulki etelästä pohjoiseen ruudun 1015/1044 läpi. Myös ojan yläpäässä hiekkamaan väri vaaleni niin, että 2. tasossa se oli ruudussa 1015/1044 keltaista ja puhdasta. Ruskehtavaa kulttuurikerrosta oli jäljellä enää ylimmässä ruudussa 1015/1045. Siellä näkyi myös edelleen vuoden 1999 kaivausalueen täytetty reuna, joka oli havaittu 1. tasossa.

Löydöt olivat toisessa kerroksessa samanlaisia kuin edellisissä. Kokonaismäärä, 57 alanumeroa, oli pienempi kuin 1. kerroksessa. Toiseksi alimman neliömetrin alueella löytötiheys oli pieni, ja löydöt pelkästään palanutta luuta.

3. kerros

Vain ylin ruutu 1015/1045 kaivettiin, koska alemmissa maan todettiin olevan puhdasta 2. tasossa. Tämäkin ruutu tuli pohjaan kaivetuksi 3. tasossa. Löytöjä tavattiin enää hyvin vähän (4 alanumeroa), ja ne olivat pelkästään palanutta luuta.

Yhteenveto

Kaivauksessa todettiin, että vuosien 1998-99 tasokaivausalueella havaittu runsaslöytöinen kulttuurikerros ei jatku samanlaisena suon laitaan asti. Likamaan paksuus pieneni koeojassa lounaaseen siirryttäessä niin, että alimmassa ruudussa 1015/1041 maa oli varsin puhdasta heti pintaturpeen alla. Löytöjä alimmastakin ruudusta kuitenkin kertyi jonkin verran. Tämä ei ole yllättävää, koska samanlaisia löytöjä on tavattu myös suokerrostumissa pellon puolella, 5-15 m koeojasta lounaaseen.

Verrattaessa koeojan koillispäätä vastaavaan kohtaan vuoden 1999 tasokaivauksen lounaisprofiilissa todetaan, että siinä heikon likamaan ja savisen pohjamaan raja on tasolla 85,30 m mpy. Tämä vastaa koeojan 2. tasoa, jonka alapuolelta löytyi enää pari murua palanutta luuta. Maakin muuttui saviseksi 3. kerroksessa. Vastaavuus on siis varsin hyvä. (Vuoden 1999 kaivauskertomuksessa lounaisprofiili on profiilikartan mukaan kohdassa $y = 1045,40$, tekstin (s. 4) mukaan kohdassa $y = 1045,50$ ja tasokartan mukaan kohdassa $y = 1045,70$. Eroilla ei kuitenkaan ole merkitystä, koska vuoden 1999 kaivausalueen reuna havaittiin koeojassa kohdalla $y = 1045,80$ ja vertailu voidaan suorittaa sen perusteella.)

Löytöinä koeojasta saatiin keramiikkaa, palanutta savea, kvartsiesineistä, -ytimiä ja -iskoksia sekä palanutta luuta (KM 32409:9-206). Keramiikka on pieninä ja osittain kulu-neina paloina, joten sen tarkempi määrittäminen on vaikeaa. Kaikki löytynyt keramiikka on varsin sileäpintaista, hiekka/kivimurskasekoitteista ja poltoltaan ja väriltään melko samanlaista. Sekoitteessa on kuitenkin vaihtelua. Joissakin paloissa on koristeluna heikosti painettuja kampaleimoja ja parissa pyöreitä kuoppia. Yhdessä reunapalassa (KM 32409:77) on reunan päällä kampaleimoja. Reuna on suora, sen päällys tasainen ja vaakasuora, ja reunan kulmat terävät. Koeojan keramiikkalöydöt ovat niin vähäiset verrattuna vuosien 1998-99 löytöihin, että kovin paljon uutta tietoa niistä tuskin on saatavissa. Asuinpaikan ajoituksen kannalta merkittävämpi löytö lienee myöhäismesoliittinen viistoteräinen kvartsinuolenkärki (KM 32409:84).

3.1.2. Koekuopat alueella 7A

Alueelle kaivettiin kaksi koekuoppaa pellon reunaan, suokaivausalueelta kaakkoon. Tarkoituksena oli tutkia suokerrostumien rakennetta ja asuinpaikkalöytöjen esiintymistä tällä suunnalla.

Koekuoppa 1

Sijainti: Pellon laidassa olevan kuivatusojan lounaisreunassa, suokaivausalueen koillis-päästä noin 10 m kaakkoon. Koordinaatit likimäärin $x = 1005$, $y = 1038$.

Stratigrafia:

1. ojasta nostettua maata, paksuus 20 cm
2. ruskea turve, 20 cm
3. tummanharmaa - oliivinvärinen gyttja, 30 cm
4. harmaa savi, järven pohja

Kolmannen kerroksen yläosasta löydettiin viisi kvartssia (*rapautuneita*) KM 32409:8 ja joitakin keittokiviä.

Koekuoppa 2

Sijainti: Pellon reunassa, koillisesta tulevan tien kaakkoispuolella ojassa, suokaivaus-alueen koillis-päästä noin 20 m kaakkoon. Koordinaatit likimäärin $x = 995$, $y = 1041$.

Stratigrafia:

1. ojasta nostettua maata, paksuus 25 cm
2. ruskea turve, jossa puuta, 60 cm
3. tummanharmaa gyttja, 5 cm
4. harmaa savi, järven pohja

Kolmannen kerroksen yläosasta (0-15 cm sen yläreunasta) löydettiin *keittokiviä, vesipähkinän kuori ja majavan jyrsimää puuta*.

3.1.3. Suokaivausalue alueella 7C

Suopellolle, kuivalla maalla olevan vuosien 1998 ja 1999 kaivausalueen edustalle, sijoitettiin 2 m x 8 m kokoinen kaivausalue. Alue alkoi läheltä pellonreunassa olevaa kuivatusojaa ja ulottui siitä pitkänomaisena lounaaseen kohti Vantaanjokea. Alue sijoitettiin vuonna 1999 pellolle kaivetun koeojan luoteispuolelle siten, että alueiden väliin jäi puolen metrin levyinen kaivamaton kaistale. Kaivausalueen koordinaatit ovat $x = 1016,50 - 1018,50$ ja $y = 1028,00 - 1036,00$.

Kaivauksessa pyrittiin etenemään luontaisten suokerrostumien mukaisesti. Kerrokset muodostuivat siten eri paksuisiksi. Rakenteeltaan homogeenisiä paksuja kerrostumia kaivettiin myös useana kaivauskerroksena. Kaivamiseen käytettiin maan koostumuksesta riippuen pieniä lastoja ja istutuslapioita tai suurempia lapioita. Kerroksen kaivaminen eteni rintamana siten, että kaivajat olivat rinnakkain, ja kullakin oli kaivettavanaan 1/2-2/3 m leveä kaista. Kaivajat olivat kaivettavan kerroksen päällä, paitsi kerroksen loppuessa, jolloin heidän täytyi siirtyä kaivetulle tasolle. Kaivaminen tapahtui viistämällä työvälineellä kerroksen kaivettavasta reunasta noin 1 cm paksuisia viipaleita. Tällöin kaivaja samalla havainnoi maa-aineksen koostumusta ja otti talteen löydöt. Maa-ainesta seulottiin vesiseulalla vain koeluonteisesti. Löydöt otettiin talteen yksitellen ja löytöpaikkojen koordinaatit ja korkeudet mitattiin. Tasot valokuvattiin, piirrettiin ja vaaittiin. Korkeusluvut on esitetty tasokartoissa. Lopuksi kaivausalueen kaakkoisprofiilista piirrettiin profiilikartta.

1. kerros

Pintamaa poistettiin lapioilla vuonna 1999 viereisessä koeojassa havaitun gyttjakerroksen yläpintaan asti ja pinta puhdistettiin lastoilla. Alueen lounaisosassa pintamaa oli kokonaan kyntökerrosta. Koillisessa noin 3 m matkalla kyntökerroksen päällä oli pellon laidassa olevasta ojasta nostettua savimaata. Savea oli myös osittain gyttjakerrokseen ulottuvassa kuopassa, joka näkyy 1. tason kartassa ($x = 1018,00$, $y = 1034,00$). Alueen koillispuoliskossa kyntökerroksen ja gyttjan välissä oli myös kerros turvetta. Kaivauskerroksen paksuus oli peltoalueella 20-30 cm, ojasta nostetun savikerroksen kohdalla jopa puoli metriä. Tasossa 1 gyttjan pinta oli varsin tasainen lukuun ottamatta edellä mainittua savikuoppaa ja noin neliömetrin aluetta luoteisprofiilin vieressä ($y = 1030,50 - 1032,00$), missä gyttjakerrosta ei havaittu. Tällä kohdalla gyttjakerros näkyi kuitenkin profiilissa hyvin ohuena hieman 1. tason yläpuolella. Kaivausalueen lounaispäässä näkyi 1. tasossa muutamissa kohdissa puuta gyttjakerroksessa. Kerroksesta ei löytynyt mitään esihistorialliseen asutukseen viittaavaa.

2. kerros

Seuraavaksi poistettiin gyttja ja paljastettiin sen alla vuonna 1999 havaittu runsaasti puuta sisältävä kerros. Gyttjan alaosasta, ylimpien puiden väleistä, löytyi kaksi kvartssia ja jonkin verran palaneita kiviä. Myös yksi hiekkaa sisältävä savikokkare löydettiin. Tätä epäiltiin hajalle rapautuneeksi keramiikaksi. Löytöjä kertyi pääasiassa noin 2 m matkalta alueen koillispuolelta, muutamia palaneita kiven siruja myös alueen keskiosasta. Puuta oli epätasaisesti ja siten myös 2. tasosta tuli varsin epätasainen. Puuta oli tiheänä, mutta kerroksena alueen lounaispuoliskossa ja melko paljon koillispuolella. Näiden alueiden välillä oli vain yksittäisiä puita, ja myös parin neliömetrin puuton alue, josta tulikin jo 2. tasossa esiin puukerroksen alaista tummaa turvetta. Puukerroksen rakenne oli samanlainen kuin vuoden 1999 koeojassa. Suurin osa puusta mutkaisia oksia tai juuria. Suuremmat, suorat rungot olivat enimmäkseen pohjois-etelä-suuntaisia.

3. kerros

Kolmatta kerrosta kaivettaessa poistettiin 2. tason puut ja niiden alla ollutta turvetta niin, että 3.taso saatiin noin 15 cm gyttjakerroksen alapinnan alapuolelle. Ainoana löytönä havaittiin palanutta kiveä alueen keskiosassa, lähellä luoteisreunaa. 3. tasossa oli alueen luoteispäässä muutamia suuria puita. Muuten taso oli tummaa hienojakoista turvetta, jossa oli paikoin havaittavissa vähäisiä puujäänteitä.

4. kerros

Seuraavaksi kaivettiin pois loput turvekerroksesta. Turve oli tummaa ja karkeaa. Siinä oli kasvijäänteitä (vesikasveja, puun paloja ja kuorta). Turpeen alta paljastui vihertävän ruskea karkeadetrituslieju koko alueella 4. tasossa. 3. tasossa näkyneet suuret puut poistettiin. Ne olivat alaosaan liejussa.

5. kerros

Karkeadetritusliejua kaivettiin noin 15 cm paksuisena kerroksena. Kerroksessa oli runsaasti vesipähkinän (*Trapa natans*) kuoria 1,5 - 2 m matkalla alueen lounaispäässä, joi-takin vielä alueen keskiosassa. Myös pähkinän (*Corylus*) kuoria oli paljon varsinkin koillispuoliskossa, mutta myös lounaassa. Kerroksen alaosaan alueen koillispuoliskossa tuli esiin jonkin verran puita ja runsaasti palaneita kiviä. Aivan koillispuoliskossa tuli esiin myös kaksi litteää lautamaista puuta, joista toisessa oli kaksi reikää. Puut ja suurin osa kivistä näkyvät 5. tason kartassa. Kerrosta kaivettaessa vesi alkoi haitata kaivamista.

6. kerros

Kuudennessa kerroksessa poistettiin 5. tason puut yhtä suurta lukuun ottamatta. Alueen koillispuoliskossa kaivettiin kerrosta, jossa oli pähkinän kuoria ja muita metsäkasvillisuuden jäänteitä tummassa turpeessa. Kerroksessa oli myös palaneita kiviä. Kaivausalueen lounaispuoliskossa maa-aines oli osittain samanlaista, mutta välissä oli myös samanlaista vihertävää karkeadetritusliejua kuin edellisessä kerroksessa. Tällä alueella esiintyi myös edelleen vesipähkinää, ja myös muutamia lumpeen siemeniä tavattiin. Kerroksesta löytyi kolme kvartsia, yksi koillispuoliskosta, toinen keskiosasta ja kolmas lounaispuoliskosta. Myös samanlaisia litteitä puita kuin edellisessä kerroksessa löytyi lisää. Noin metrin matkalla alueen koillispuoliskossa kerrosta kaivettiin noin 10 cm, minkä jälkeen esiin tuli soraa ja hiekkaa sisältävä liejukerros. Muualla kaivauskerros oli paksumpi ja 6. tasossa maa-aines oli lähinnä turvetta, jossa oli erilaisia kasvijäänteitä. Tasossa oli myös kaksi suurta puuta. Vesi alkoi haitata kaivamista yhä pahemmin, ja ojitusta parannettiin kaivamalla alueen lounaispuoliskon kulmiin vedenkeräyskaivot.

7. kerros

Seitsemännessä kerrosta kaivettaessa pyrittiin pääsemään pohjasaveen asti. Se oli jo saatu näkyviin monin paikoin alueen laidoilla oja kaivettaessa. Kerroksessa maa-aines oli soran ja hiekan sekaista liejua metrin leveydeltä koillispuoliskossa. Siitä lounaaseen kerros oli vihertävää hienodetritusliejua. Pohjasavi tuli vastaan 10-15 cm 6. tason alapuolella. Aivan kerroksen yläpinnasta löytyi kvartsi noin metrin koillispuoliskosta lounaaseen. Muuten kerroksesta ei löytynyt artefakteja eikä palaneita kiviä. Kerroksessa oli pari suurempaa puuta, jotka näkyvät 7. tason kartassa. Niiden alapinta ulottui lähes pohjasaveen. 7. kerrosta voitiin veden aiheuttamien ongelmien ja ajan puutteen vuoksi kaivaa vain noin kolmen metrin matkalla alueen koillispuoliskossa.

Yhteenveto

Löytöinä saatiin yhteensä kuusi kvartsia, yksi ydin ja viisi iskosta (KM 32409:1-6). Lisäksi suokaivausalueen lähistöltä pellon pinnalta kerättiin muutamia kvartsi-iskoksia (KM 32409:7). Palaneita kiviä tavattiin runsaasti. Kaivausalueen koillispuoliskosta löydettiin edellä mainitut litteät, reiälliset puut ja puusäle, joita epäiltiin työstetyiksi, mutta päädyttiin kuitenkin pitämään luontaisina. Löytöjen määrä on yllättävän vähäinen verrattuna viereiseen vuoden 1999 koeojaan. Keramiikkaa ja selviä puuartefakteja ei löytynyt lainkaan.

Stratigrafia suokaivausalueella vastaa vuonna 1999 viereisessä koeojassa havaittua, vaikka kerrosten koostumusta onkin vuoden 1999 kaivauskertomuksessa kuvattu jonkin verran eri tavalla kuin nyt. Kiintopisteinä ovat kaksi puuta ja asuinpaikkalöytöjä (palaneita kiviä, kvartsia, vuonna 1999 myös keramiikkaa ja kohon) sisältävää kerrosta. Ylempi niistä on gytjakerroksen ja alla olevan turpeen välissä, alempi taas on detritusliejakerrosten välissä olevassa metsäkasvillisuuden jäänteitä sisältävässä turvekerroksessa. Näiden kerrosten absoluuttiset korkeudet vastaavat toisiaan varsin hyvin vuoden 1999 koeojassa ja vuoden 2000 suokaivausalueella. Vuonna 1999 koeojan lounaispäässä havaittiin vielä alempana (115 cm syvyydellä) kolmas kulttuurikerros. Se vastanee stratigrafisesti vuoden 2000 kaivausalueen lounaispäässä turve ja metsäkarikerroksen alempaa haaraa, josta ei kuitenkaan - ehkä sattumalta - löydetty asuinpaikkalöytöjä kuten kerroksen ylemmästä haarasta. Kaivausalueen runsaslöytöisessä koillispäässä kerros on yhtenäinen, eikä ylemmää ja alempaa haaraa voi erottaa.

3.1.4. Koeoja ja koekuopat alueella 7D

Vuonna 1999 Sinivuokkonien alkuperäisestä löytöpaikasta (alue 7A) noin 80 m luoteeseen löydettiin toinen löytöalue, alue 7B. Sen edustalle, pellon reunassa olevan ojan seinämään tehdystä koekuopasta (koekuoppa 1) löydettiin kvartsia. Tämä löytöalue nimettiin alueeksi 7D. Sitä tutkittiin vuonna 2000 kaivamalla koeoja ja kolme koekuoppaa.

Koeoja 1

Sijainti: Pellon laidassa olevan kuivatusojan lounaisreunasta, koekuopasta 1 (1999) lounaaseen (koko 5 x 1 m).

Stratigrafia:

1. resentti maannos
2. pelto-ojasta nostettua maata
3. ruskea turve
4. savinen gytjja (harmaa-ruskea)
5. ruskea turve, jossa puuta (alaosassa seassa harmaa gytjja)
6. karkeaa hiekkaa, jonka seassa turvetta sekä hienoa soraa ja muutamia kiviä
- 6a. turpeen ja erilaisten metsäkasvillisuuden jäänteiden (pienet oksat, puun kuori, männyn kävyt, pähkinän kuoret ym.) seos
7. harmaa lieju, ohut raita
8. harmaa savi, järven pohja, 10 cm
9. soraa, karkeaa hiekkaa ja kiviä

Kerros 6 havaittiin vain koeojan koillispäässä, ruuduissa 5 ja 6. Ruudussa 4 se muuttui vähitellen kerrokseksi 6a, joka havaittiin vain koeojan lounaispäässä. Kerros 9 saavutettiin vain pienellä alalla koeojan koillispäässä, missä kerros 8 oli paksuudeltaan 10 cm. Muualla kerrosta 8 ei kaivettu pohjaan. Kerrosta 9 ei ole piirretty profiilikarttaan.

Kerroksien 6 ja 6a yläosasta löydettiin *kvartsi-iskoksia*, *-ytimiä*, *-kaapimia*, *-uurin*, *viistoteräinen nuolenkärki* (KM 32409:207-239), *työstetty puu* (KM 32409:255) sekä *keittokiviä ja runsaasti hiiltä*.

¹⁴C-näytteet:

1. puuhiiltä kulttuurikerroksesta (6a), ruudusta 3, 92 cm 3. kerroksen yläreunasta
2. puuhiiltä kulttuurikerroksesta (6a), ruudusta 4, 75-80 cm 3. kerroksen yläreunasta
3. turvetta ja metsäkasvillisuuden jäänteitä 6. kerroksesta, ruudusta 1, 5-8 cm 5. ja 6. kerroksen rajan alapuolelta, 95-100 cm maan pinnan alapuolelta, siitepölynäytepilarin ylemmästä osasta, 70 cm siitepölynäytepilarin ylemmästä näytteestä
4. turvetta ja metsäkasvillisuuden jäänteitä 6. kerroksesta, ruudusta 1, juuri 6. ja 7. kerroksen rajan yläpuolelta, 115-120 cm maan pinnan alapuolelta, siitepölynäytepilarista

Koekuoppa 2

Sijainti: Pellon laidassa olevan kuivatusojan lounaisreunassa, 3 m koeojan 1 koillis-päästä luoteeseen.

Stratigrafia:

1. resentti maannos, paksuus 15-18 cm
2. vaaleanharmaa lieju, 10 cm
3. ruskea turve, jossa puunkuoren paloja, oksia, hiiltä ym., 20-22 cm
4. soraa ja hiekkaa, järven pohja

Kolmannen kerroksen yläosassa (3 cm sen yläreunasta) löydettiin *kvartsi-iskos* KM 32409:240.

Koekuoppa 3

Sijainti: Pellon laidassa olevan kuivatusojan lounaisreunassa, 3 m koeojan 1 koillis-päästä kaakkoon.

Stratigrafia:

1. resentti maannos, paksuus 12 cm
2. vaaleanharmaa lieju, 10 cm
3. ruskea turve, jossa puuta, 20 cm
4. turpeen ja metsäkasvillisuuden jäänteiden seos sekä hiiltä, 21 cm
5. soraa ja hiekkaa sekä turvetta, 18 cm
6. kiviä, soraa

Neljännestä kerroksesta löydettiin *kvartsi-iskos* KM 32409:241.

Koekuoppa 4

Sijainti: Pellolla koeojan 1 länsipäästä 5 m länteen (koko 1 x 1 m).

Stratigrafia:

1. kyntökerros, paksuus 15 cm
2. ruskea turve, jossa puuta, 27 cm
3. oliivinvärinen - ruskea turve, 30 cm
4. oliivinvärinen gyttja, 10 cm
5. hiekan, turpeen ja metsäkasvillisuuden jäänteiden seos, 12 cm

6. oliivinvärinen gyttja, 14-16 cm
7. harmaa savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

3.1.5. Koekuopat uudella löytöalueella 7E

Alueelta 7D noin 120 m pohjoiseen, muinaisjärveen pistävään niemekkeeseen, kaivettiin viisi koekuoppaa ja tehtiin kaksi kairausta (kartta 2). Kuopat olivat neliömetrin kokoisia, mutta yksi laajennettiin kolmen neliömetrin laajuiseksi. Kuopat sijaitsivat metsämaastossa, lounaaseen laskevalla rinteellä, likimain rinteiden laskun suuntaisessa jonossa. Koekuopat 1 ja 2 olivat rinteellä, ja koekuopat 3, 4 ja 5 sen alla lähes tasaisella maalla. Asuinpaikkalöytöjä saatiin talteen sekä kuivalta maalta rinteellä että suokerrostumien alta tasamaalta. Kairaukset tehtiin koekuoppajonon luoteispuolelle (sijainnit kartassa 2 mahdollisesti epätarkat). Niissä ei havaittu merkkejä asutuksesta. Kohteen nimeksi annettiin alue 7E.

Koekuoppa 1

Stratigrafia:

1. kasvava turvekerros, paksuus 10 cm
2. tummanharmaa hiekka, jossa hiiltä (metsäpalo ?), 8 cm
3. tumma, keltainen hiekka, 10 cm
4. vaalea, keltainen hiekka, jossa soraa

Neljännän kerroksen yläosassa löydettiin *kvartsiydin* (?) KM 32409:242.

Koekuoppa 2

Stratigrafia oli samanlainen kuin koekuopassa 1.

Neljännän kerroksen yläosassa löydettiin *muutamia keramiikanpaloja (kampakeramiikkaa, kuluneita) sekä kvartsiydin ja -iskoksia* KM 32409:243-245.

Koekuoppa 3

Kuoppa kaivettiin kolmen neliömetrin kokoiseksi (3 x 1 m).

Stratigrafia:

1. kasvava turvekerros, paksuus 10-12 cm
2. ruskea turve, jossa puuta, 60-70 cm
3. ruskea turve (ei puuta), 10-30 cm
4. tummanharmaa gyttja, 5-7 cm
5. vaaleanharmaa gyttja, 8-13 cm
6. tummanruskea turve, 4-20 cm
7. harmaa, hiekansekainen savi, jossa kiviä, järven pohja

Neljännestä kerroksesta löydettiin *kvartsiydin ja -iskoksia*, viidennestä *huonokuntoinen, hyvin hauras, keramiikanpala* ja kuudennesta *kvartsi-iskos* (KM 32409:246-252).

Seitsemännessä kerroksessa muinainen rantaviiva oli selvästi nähtävissä ruudun 2 länsiosassa.

Koekuoppa 4

Stratigrafia:

1. kasvava turvekerros, paksuus 10-12 cm
2. ruskea turve, jossa puujäänteitä, 70 cm
3. ohuina kerroksina ruskeaa gyttjaa (5-8 cm) ja mustaa turvetta (3-7 cm), 40 cm

4. musta turve, hajonnut, 30 cm
5. karkeaa hiekkaa ja metsäkasvillisuuden jäänteitä (puun kuorta, oksia ym.) sekä turvetta, 15 cm
6. harmaa savi, järven pohja

Viidennestä kerroksesta löydettiin *kvartsi-iskos* KM 32409:253.

Koekuoppa 5

Stratigrafia:

1. kasvava turvekerros, paksuus 10 cm
2. ruskea turve, jossa puujäänteitä, 75 cm
3. turve, jonka seassa karkeadetritusliejua, 15 cm
4. musta turve, hajonnut, 38 cm
5. vaaleanharmaa gyttja, 20 cm
- 6a. harmaa, hieno hiekka, jossa metsäkasvillisuuden jäänteitä ja hiiltä, 8 cm
- 6b. harmaa, karkea hiekka, jossa runsaasti metsäkasvillisuuden jäänteitä (mm. pähkinän kuoria) sekä hiiltä, 10 cm
7. harmaa savi, järven pohja

Kuudennesta kerroksesta (6b) löydettiin *keittokivi* KM 32409:254.

Kairaus 1

Stratigrafia:

1. kasvava turvekerros, paksuus 10 cm
2. ruskea turve, jossa puujäänteitä, 75 cm
3. turve, jonka seassa karkeadetritusliejua, 15 cm
4. musta turve, hajonnut, 38 cm
5. vaaleanharmaa gyttja, 20 cm
6. vaaleanruskea gyttja, jossa turvetta, muuttuu alempana harmaaksi gyttjaksi, 20 cm
7. harmaa, karkea hiekka, 6-8 cm
8. harmaa savi, järven pohja

Kairaus 2

Stratigrafia kuten koekuopassa 3.

3.2. Riihimäki [8] Silmäkeneva E

Timo Jussila löysi asuinpaikan vuonna 1997 inventoinnissa. Laajan mäkialueen laidalla, suon reunalla olevan harjukummun laelta löytyi kvartsia ja palanutta luuta (alue 8A). Myöhemmin Heikki Matiskainen löysi tältä paikalta noin 80 m etelään, mäen rinteeseen alaosasta mineraalimaannoksesta palanutta luuta (alue 8B). Harjukummun rinteet laskevat suota kohden jyrkinä ja päättyvät loivasti suokerrosten alle viettävään niemekkeeseen. Niemekkeen reunoja ja suota sen ympärillä tutkittiin laajalti kaivamalla koekuoppia suo-ojien seinämiin ja suorittamalla kairauksia suosedimenttien kerrosjärjestyksen selvittämiseksi. Tutkimuksia tehtiin niemekkeen luoteispuolella (alue 8C) ja lounaispuolella (alue 8D). Myös edellä mainituista alueista pohjoiseen, mineraalimaalla mäen alarinteellä havaittiin uusi löytöalue (alue 8E).

3.2.1. Koekuopat ja kairaukset alueella 8C

Koekuoppa 1

Stratigrafia:

1. paksuhko metsäturve
2. podsolimaannos
3. hiekka

Koekuopasta löydettiin *kvartsia, palanutta luuta ja keramiikan muru* KM 32410:1-3.

Koekuoppa 2

Stratigrafia:

1. paksuhko metsäturve
2. podsolimaannos
3. hiekka

Koekuopasta löydettiin *kvartsi-iskos* KM 32410:4.

Koekuoppa 3

Stratigrafia:

1. paksuhko metsäturve
2. podsolimaannos
3. hiekka

Koekuopasta löydettiin *kvartsikaavin* KM 32410:5.

Koekuoppa 4

Stratigrafia:

1. resentti turve, paksuus 12 cm
2. ruskea turve, jossa puuta, 90 cm
3. tummanharmaa hiekka, 10 cm
4. tummanharmaa lieju, 22 cm
5. vaalea hiekka, jossa soraa, pohja

Kolmannelta ja neljännestä kerroksesta löydettiin *kvartsi-iskoksia ja -esineitä* KM 32410:6. Muutamia löytyi vielä viidennen kerroksen yläosasta (0-5 cm kerroksen yläpinnasta).

Koekuoppa 5 dokumentoimatta.

Koekuoppa 6 suunniteltu kairauksen 3 kohdalle, mutta jätetty kaivamatta.

Koekuoppa 7

Stratigrafia:

1. resentti turve, paksuus 12 cm
2. ruskea turve, jossa puuta, 110 cm
3. ruskea, karkea gyttjä, 17 cm
4. ruskea turve, jossa hiekkaa, 2 cm
5. harmaa hiekka, jossa kortteen jäänteitä, 10 cm
6. harmaa savi, järven pohja.

Neljännestä kerroksesta löydettiin *kvartsikaavin* KM 32410:7.

Koekuoppa 8

Stratigrafia:

1. resentti turve, paksuus 10 cm
2. ruskea turve, 65 cm
3. musta turve, jossa puuta, 48 cm
4. ruskea, karkea gyttja, 12 cm
5. musta, hiekkainen turve, 15 cm
6. punaruskea turve, jossa kiviä, hiiltä, pähkinän kuoria ja metsäkasvillisuuden jäänteitä, 40 cm
7. harmaa savi, järven pohja.

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Kairaus 1

Korvattu koekuopalla 8.

Kairaus 2

Stratigrafia:

1. tummanruskea turve, paksuus 25 cm
2. ruskea turve, jossa puuta, 129 cm
3. ruskea karkeadetrius, jossa turvetta, 34 cm
4. tummanharmaa hiekka, jossa turvetta, 1 cm
5. harmaa savi, järven pohja

Kairaus 3

Stratigrafia:

1. ruskea turve, paksuus 30 cm
2. ruskea karkeadetrius, jossa turvetta, 13 cm
3. punertava, hyvin säilynyt turve, 4 cm
4. kellertävä - harmaa hiekka, jossa kasvijäänteitä, 4 cm
5. harmaa savi, järven pohja

Kairaus 4

Stratigrafia:

1. ruskea turve, paksuus 10 cm
2. tumman ruskea karkeadetrius, jossa turvetta, 23 cm
3. ruskea turve, jossa liejua, 8 cm
4. ruskea karkeadetrius, 12 cm
5. punertava, hyvin säilynyt turve, 8 cm
6. harmaa savi, jonka yläosassa kasvijäänteitä, järven pohja

Kairaus 5

Stratigrafia:

1. ruskea turve, paksuus 60 cm
2. punertava, hyvin säilynyt turve, 18 cm
3. harmaa savi, järven pohja

Kairaus 6

Stratigrafia:

1. ruskea turve, paksuus 162 cm
2. harmaa karkeadetritus, 8 cm
3. ruskea turve, jossa gyttjaa, 23 cm
4. harmaanruskea, karkea hiekka, jossa kasvijäänteitä, 2 cm
5. harmaa savi, järven pohja

Kairaus 7

Stratigrafia:

1. ruskea turve, paksuus 100 cm
2. harmaa hiekka, jossa soraa

Kairaus 8

Stratigrafia:

1. tumman ruskea turve, jossa puuta, 100 cm
2. ruskea karkeadetritus, jossa hiekkaa, 30 cm
3. ruskea turve, jossa puuta, 40 cm
4. tummanruskea gyttja, 10 cm
5. karkea, harmaa hiekka, jossa soraa ja kasvijäänteitä, 5 cm
6. harmaa savi, järven pohja

3.2.2. Koekuopat ja kairaukset alueella 8DKoekuoppa 1

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 12 cm
2. karkea, harmaa hiekka, jossa kiviä, 30 cm
3. harmaa savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 2

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 14 cm
2. ruskea turve, 21 cm
3. musta turve, lignosum, 25 cm
4. tummanharmaa hiekka, kiviä, 20 cm
5. vaaleanharmaa savi, ruostekongkreetioita, järven pohja

Neljännestä kerroksesta löydettiin *kvartsi-iskos* KM 32410:8.

Koekuoppa 3

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 12 cm
2. ruskea turve, lignosum, 43 cm
3. musta turve, 12 cm
4. tummanharmaa hieno hiekka, soraa, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 4

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 10 cm
2. ruskea turve, lignosum, 44 cm
3. ruskea turve, 23 cm
4. tummanharmaa hieno hiekka, soraa, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 5

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 12 cm
2. ruskea turve, puuta, 47 cm
3. tummanharmaa hieno hiekka, soraa, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 6

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 12 cm
2. ruskea turve, 35 cm
3. harmaanmusta turve, lignosum, 27 cm
4. harmahtavanruskea turve, 10 cm
5. tummanruskea turve, alemmassa osassa gyttjansekainen, 20 cm
6. sinertävänharmaa hiekka, jossa sinertävänharmaita saviraitoja, järven pohja

Viidennen kerroksen alaosasta ja kuudennen kerroksen yläosasta (105 cm maan pinnan alapuolelta) löydettiin *asbestikeramiikkaa* (*Pöljän tyyliä, reunapala ja muita paloja samasta astiasta*) KM 32410:9.

Koekuoppa 7

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 10 cm
2. ruskea turve, lignosum, 45 cm
3. ruskea turve (ei puuta), 33 cm
4. ruskea karkeadetrituslieju, 22 cm
5. punertavanruskea turve, 38 cm
6. karkea hiekka, jossa hienoa soraa ja kasvijäänteitä, 6 cm
7. ruskea savi, järven pohja

Viidennen kerroksen yläreunasta löydettiin *pähkinänkuori* ja viidennen kerroksen pohjaosasta (150 cm maan pinnan alapuolelta) *meripihkariipus* KM 32410:10 ja *hiiltä*.

Koekuoppa 8

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 10 cm
2. ruskea turve, 65 cm
3. tumma turve, lignosum, 48 cm
4. ruskea karkeadetroituslieju, 12 cm
5. tumma, hiekkainen turve, 15 cm
6. punaruskea turve, jossa kiviä ja metsäkasvillisuuden jäänteitä (pähkinänkuori) 40 cm
7. harmaa savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 9

Koekuopasta paljastui paksu puu. Kuopan kaivaminen keskeytettiin.

Koekuoppa 10

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 10 cm
2. tummanruskea turve, 58 cm
3. tummanharmaa gyttjä, 4 cm
4. vaaleanruskea gyttjä, 5 cm
5. tummanruskea turve, gyttjänsekainen, 4 cm
6. hiekkaa ja metsäkasvillisuuden jäänteitä
7. punertava, hiekansekainen turve, jossa hiiltä ja käpyjä, 27 cm

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 11

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 12 cm
2. ruskea turve, lignosum, 18 cm
3. ruskea turve, 18 cm
4. ruskea gyttjä, 4 cm
5. tummanruskea turve, 13 cm
6. ruskea turve, lignosum, 24 cm
7. karkea hiekka, jossa turvetta ja metsäkasvillisuuden jäänteitä, 10 cm
8. harmaa savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 12

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 12 cm
2. ruskea turve, lignosum, 27 cm
3. ruskea turve, 22 cm
4. ruskea gyttjä, jossa turvetta, 28 cm
5. ruskea turve, 30 cm
6. harmaa hiekka, jossa metsäkasvillisuuden jäänteitä, 10 cm
7. harmaa savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 13

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 12 cm
2. tummanruskea turve, lignosum, 45 cm
3. tummanharmaa gyttjä, 7 cm
4. vaaleanruskea lieju, 4 cm
5. tummanruskea hajonnut turve, liejua, 0-8 cm
6. ohuita hiekkaraitoja turpeessa, 4-8 cm
7. tummanruskea lieju, turvetta, 2-5 cm
8. ohuita hiekkaraitoja turpeessa, 10-12 cm
9. ohuita silttiraitoja turpeessa
10. tummanruskea turve, hiekkaa, 2 cm
11. vaaleanharmaankeltainen hiekka, puuta, 10 cm
12. tummanruskea turve, jossa metsäkasvillisuuden jäänteitä, 14 cm
13. tummanruskea gyttjä, kasvijäänteitä, 12 cm
14. harmaa savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 14

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 10 cm
2. ruskea turve, jossa metsäkasvillisuuden jäänteitä, 34 cm
3. tummanruskea turve, 15 cm
4. tummanharmaa gyttjä, 5 cm
5. tummanruskea turve, 14 cm
6. harmaa gyttjä, 11 cm
7. harmaa hieno hiekka, rautaoksidia, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 15

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 10 cm
2. tummanruskea turve, 12 cm
3. harmaa hieno hiekka, 10 cm
4. harmaa savi, järven pohja

Toisesta kerroksesta löydettiin *kvartsiydin* KM 32410:11.

Koekuoppa 16

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 10 cm
2. ruskea savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 17

Stratigrafia:

1. kasvukerros, paksuus 10 cm
2. ruskea savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Kairaus 1

Stratigrafia:

1. tummanruskea turve, paksuus 90 cm
2. ruskea gyttja, jossa turvetta, (muuttuu vähitellen kerrokseksi 3), 10 cm
3. harmaa hiekka, jossa kasvijäänteitä, 30 cm
4. harmaa savi, järven pohja

Kairaus 2

Stratigrafia:

1. ruskea turve, jossa puuta, 135 cm
2. ruskeanharmaa gyttja, 25 cm
3. harmaa savensekainen gyttja, 20 cm
4. harmaa savi, järven pohja

Kairaus 3

Stratigrafia:

1. ruskea turve, 40 cm
2. harmaa hiekka, joka vähitellen muuttuu harmaaksi saveksi, järven pohja

Kairaus 4

Stratigrafia:

1. ruskea turve, 90 cm
2. ruskea karkeadetritus/gyttja, 25 cm
3. harmaa savilieju, 20 cm
4. tummanharmaa hiekka, jossa kasvijäänteitä, 8 cm
5. harmaa savi, järven pohja

Kairaus 5

Stratigrafia:

1. ruskea turve, 125 cm
2. ruskea karkeadetritus/gyttja, 15 cm
3. vihertävä gyttja, 15 cm
4. harmaa savilieju, 35 cm
5. harmaa savi, järven pohja

Kairaus 6

Stratigrafia:

1. ruskea turve, 105 cm
2. ruskea turve, jossa saviliejuja, 8 cm
3. ruskea karkeadetritus, 4 cm
4. tummanharmaa hiekka, 4 cm
5. harmaa savilieju, pohja

Kairaus 7

Stratigrafia:

1. ruskea turve, 100 cm
2. ruskea turve, seassa gyttjaa, 17 cm
3. harmaa hiekka, 5 cm
5. siniharmaa savi, järven pohja

Kairaus 8

Stratigrafia:

1. ruskea turve, 110 cm
2. ruskea karkeadetritus, 15 cm
3. vihertävä hienodetritus/gyttja, 34 cm
4. harmaa savi, 12 cm
5. harmaa hiekka, 8 cm
6. harmaa savi, pohja

Kairaus 9

Stratigrafia:

1. ruskea turve, 125 cm
2. ruskea karkeadetritus, 35 cm
3. harmaa hiekka, kasvijäänteitä, 2 cm
4. harmaa savi, 10 cm
5. harmaa hiekka, 4 cm
6. harmaa savi, pohja

Kairaus 10

Stratigrafia:

1. tummanruskea/musta turve, lignosum, 15 cm
2. ruskea turve, lignosum, 22 cm
3. harmaa hieno hiekka, 3 cm
4. harmaa savi, pohja

Kairaus 11

Stratigrafia:

1. tummanruskea/musta turve, lignosum, 15 cm
2. ruskea turve, lignosum, 22 cm
3. harmaa hieno hiekka, 3 cm
4. harmaa savi, pohja

Kairaus 12

Stratigrafia:

1. tummanruskea/musta turve, lignosum, 45 cm
2. harmaa hieno hiekka, turvetta, 3 cm
3. harmaa savi, pohja

Kairaus 13

Stratigrafia:

1. tummanruskea turve, lignosum, 40 cm
2. ruskea, karkea gyttja, 10 cm
3. harmaa savi, pohja

Kairaus 14

Stratigrafia:

1. tummanruskea turve, lignosum, paksuus 40 cm
2. ruskea karkeadetritus/gyttja, 25 cm
3. vihertävä hienodetritus/gyttja, 10 cm
4. harmaa hieno hiekka, 8 cm
5. harmaa savi, pohja

Kairaus 15

Stratigrafia:

1. tummanruskea turve, 35 cm
2. tummanruskea gyttja, turvetta, 4 cm
3. tummanruskea turve, 19 cm
4. harmaa savi, pohja

Kairaus 16

Stratigrafia:

1. tummanruskea turve, 17 cm
2. tummanharmaa gyttja
3. tummanruskea turve, jossa metsäkasvillisuuden jäänteitä, 22 cm
4. harmaa savi, pohja

Kairaukset 17 ja 18 dokumentoimatta.

3.2.3. Uusi löytöalue 8E

Mikhail Zhilin havaitsi uuden löytöpaikan aikaisempien pohjoispuolella, maanviljelijä Jouko Pirttilän tilan rajalla. Paikalta löytyi suuri *kvartsi-iskos* KM 32410:12 kaatuneen puun juurakossa olevasta hiekasta. Löytöpaikka on noin 80 m alueen Riihimäki 8C pohjoisimmista löydöistä koilliseen. Kohteelle annettiin nimeksi alue 8E. Paikalla ei tehty tarkempia tutkimuksia.

3.3. Riihimäki [9] Silmäkenevan saari 1

Timo Jussilan löysi vuonna 1997 inventoinnissa asuinpaikan Riihimäki 9. Se sijaitsee Silmäkenevan keskellä olevan harjusaarekkeen koillislaidalla. Jussilan toteama asuinpaikka on kuivalla maalla. Asuinpaikka ulottuu noin 50 m matkalle pitkin suon laitaa ja 10-15 m päähän suon reunasta. Tämän löytöalueen nimeksi on annettu alue 9A (merkitty numerolla 9 kartassa 1).

Vuonna 2000 kaivettiin seitsemän koekuoppaa aiemmin todetun asuinpaikan edustalle suolle. Kuopat 1 - 5 sijoitettiin suon reunan suuntaisesti riviin asuinpaikan kohdalle numerojärjestykseen kaakosta luoteeseen. Kuopat 6 ja 7 kaivettiin näistä länsiluoteeseen, kuivalla maalla todetun asuinpaikan luoteispään pohjoispuolelle. Kuoppien tarkat sijainnit mitataan tulevien tutkimusten yhteydessä. Muutamista kuopista saatiin asuinpaikka-löytöjä suokerrostumien alta. Alueelle annettiin nimeksi alue 9B.

Koekuoppa 1

Stratigrafia:

1. kyntökerros, paksuus 20 cm
2. ruskea turve, 12 cm
3. kiviä ja karkeaa hiekkaa, 4-12 cm
4. harmaa savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 2

Stratigrafia:

1. kyntökerros, paksuus 30 cm
2. tumman ruskea turve, jonka alaosassa metsäkasvillisuuden jäänteitä, 30 cm
3. kiviä, turvetta ja karkeaa hiekkaa, 11 cm
4. harmaa savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 3

Stratigrafia:

1. kyntökerros, paksuus 25 cm
2. ruskea turve, 26 cm
3. musta turve, jossa karkeaa hiekkaa, vähän hienoa soraa ja metsäkasvillisuuden jäänteitä, 4 cm
4. musta turve, jossa runsaasti metsäkasvillisuuden jäänteitä, 30 cm
5. musta turve, jossa karkeaa hiekkaa, kiviä ja metsäkasvillisuuden jäänteitä, 10 cm
6. harmaa savi, järven pohja

Kolmannesta kerroksesta löytyi *kvartsiydin* KM 32411:1.

Koekuoppa 4

Stratigrafia:

1. kyntökerros, paksuus 36 cm
2. ruskea turve, jossa puuta, 32 cm
3. musta turve, jossa metsäkasvillisuuden jäänteitä ja joitakin kiviä, 32 cm
4. tumman harmaa hiekka, jossa turvetta ja kiviä, 10 cm
5. harmaa savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 5

Stratigrafia:

1. resentti kerros, paksuus 30 cm
2. ruskea turve, jossa puuta, 32 cm
3. karkea hiekka, jossa runsaasti kiviä, 50 cm
4. harmaa savi, järven pohja

Kolmannesta kerroksesta löytyi *kvartsisäle* KM 32411:2 ja *isketty (?) kvartsikappale* KM 32411:3.

Koekuoppa 6

Stratigrafia:

1. resentti kerros, paksuus 10 cm
2. ruskea turve, jossa puuta, 62 cm
3. karkea hiekka, jossa punertavaa turvetta ja runsaasti kiviä, 4-10 cm
4. harmaa savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 7

Stratigrafia:

1. ruskea turve, 57 cm
2. karkea hiekka, jossa punertavaa turvetta ja runsaasti kiviä, 7-10 cm
3. harmaa savi, järven pohja.

Toisen kerroksen yläpinnalta löydettiin *kvartsi-iskos* KM 32411:4 ja toisesta kerroksesta *isketty (?) kiven kappale* KM 32411:5.

3.4. Riihimäki [10] Silmäkenevan saari 2**3.4.1. Aiemmin tunnettu löytöalue 10A**

Timo Jussilan löysi vuonna 1997 inventoinnissa asuinpaikan Riihimäki [10]. Se sijaitsee Silmäkenevan keskellä olevassa harjusaarekkeessa, sen läpi kulkevan maakaasuputken eteläpuolella. Jussilan toteama asuinpaikka (alue 10A, merkitty numerolla 10 kartassa 1) on kuivalla maalla. Sen edustalle, osittain suolle, tehtiin kaksi koekuoppaa ja yksi kairaus. Kuoppien tarkat sijainnit mitataan tulevien tutkimusten yhteydessä. Kuopista ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 1

Stratigrafia:

1. moderni maaperä, paksuus 12 cm
2. ruskea turve, 5 cm
3. karkea hiekka, jossa turvetta, 10-12 cm
4. karkea hiekka, jossa soraa.

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 2

Stratigrafia:

1. moderni maaperä, paksuus 12 cm
2. ruskea sphagnum, jossa puuta, 70 cm
3. tummanharmaa gyttja, jossa karkeaa hiekkaa, 10 cm
4. tummanharmaa savi, järven pohja.

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Kairaus 1

Stratigrafia:

1. moderni maaperä, 10 cm
2. sphagnum, 105 cm
3. tumman ruskea turve, 12 cm
4. tumman ruskea turve, jossa karkeaa lietettä, 23 cm
5. tumman harmaa liete, 5 cm
6. harmaa savi, järven pohja.

3.4.2. Uusi alue 10B

Mikhail Zhilin löysi uuden kohteen aiemmin tunnetusta kohteesta löytöalueesta 10A noin 80 m etelään, harjusta lounaaseen pistävän niemekkeen päästä. Kohteelle annettiin nimeksi alue 10B. Paikalle kaivettiin kaksi koekuoppaa ja tehtiin kaksi kairaus. Näiden tarkat sijainnit mitataan myöhemmin.

Koekuoppa 1

Stratigrafia:

1. resentti maannos, paksuus 10 cm
2. harmaa hiekka, jossa muutamia kiviä, 8 cm
3. harmaa savi, jossa soraa

Toisesta kerroksesta löydettiin *kvartsi-iskoksia* KM 32412:1.

Koekuoppa 2

Stratigrafia:

1. resentti maannos, paksuus 12 cm
2. ruskea turve, jossa puuta, 47 cm
3. vaaleanharmaa hiekka (valunut ylempää alueelta, jossa koekuoppa numero 1 ?), 1 cm
4. hieno harmaa hiekka, johon sekoittuneena ruskeaa turvetta, 13 cm
5. harmaa savi, järven pohja

Kolmannesta kerroksesta löydettiin *kvartsi-iskos* KM 32412:1.

Kairaus 1

Stratigrafia:

1. moderni maaperä, paksuus 12 cm
2. ruskea turve, 110 cm
3. karkea hiekka, jossa turvetta, 2 cm
4. harmaa savi, järven pohja

Kairaus 2

Stratigrafia:

1. ruskea sphagnum-turve, 120 cm
2. karkea lieju, 18 cm
3. seoksena liejua ja hiekkaa, jossa kasvijäänteitä, 4 cm
4. sinertävä - harmaa savi, järven pohja

3.4.3. Koekuopat vuoden 1998 kaivausalueen Ahjo A luona

Kaksi koekuoppaa kaivettiin myös kohteeseen Riihimäki [10] kuuluvan vuoden 1998 kaivausalueen Ahjo A ($x = 6732\ 45$, $y = 2542\ 55$) eteläpuolelle. Kuopista ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 1

Kaivausalueesta 6 m suolle päin.

Stratigrafia:

1. resentti turve, paksuus 14 cm
2. ruskea turve, 30 cm
3. tummanharmaa savi, 11 cm
4. harmaa savi, järven pohja

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Koekuoppa 2

Koekuopasta 1 5 m suolle päin.

Stratigrafia:

1. resentti maannos, paksuus 18 cm
2. ruskea turve, 72 cm
3. tummanharmaa savi, jossa turvetta, 13 cm
4. tummanruskea turve, 5 cm
5. karkea hiekka, 2 cm
6. harmaa savi, järven pohja.

Koekuopasta ei tullut löytöjä.

Riihimäellä 11.1.2001

Heikki Matiskainen

Antti Bilund

4. Vaaitustaulukot

Korkeudet metreinä meren pinnan yläpuolella N60-järjestelmässä.

Koeoja alueella 7A

Pinta

X\Y	1041	1042	1043	1044	1045	1046
1016	87,12	87,23	87,32	87,39	87,46	87,59
1015	87,15	87,24	87,29	87,39	87,50	87,64

Taso 0 (pintaturve poistettu)

X\Y	1041	1042	1043	1044	1045	1046
1016	86,97	87,10	87,13	87,23	87,36	87,48
1015	86,94	87,05	87,09	87,24	87,38	87,50

Taso 1

X\Y	1041	1042	1043	1044	1045	1046
1016	86,93	87,01	87,06	87,15	87,28	87,40
1015	86,90	86,99	87,08	87,17	87,28	87,44

Taso 2

X\Y	1041	1042	1043	1044	1045	1046
1016	-	86,93	87,01	87,04	87,17	87,31
1015	-	86,92	87,00	87,07	87,22	87,32

Taso 3

X\Y	1041	1042	1043	1044	1045	1046
1016	-	-	-	-	87,11	87,22
1015	-	-	-	-	87,13	87,23

Suokaivausalue alueella 7C

Pinta

X\Y	1028	1030	1032	1034	1036
1018,50	85,89	85,96	86,09	86,21	86,26
1016,50	85,85	85,98	86,03	86,34	86,28

5. Karttaluettelo

Kartta 1. Tutkimuskohteiden sijainti, peruskarttakopio, 1:20000

Kartta 2. Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, yleiskartta 1:2000

Kartta 3. Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, Alueet 7A ja 7C, yleiskartta 1:500

Kartta 4. Riihimäki [7], Alue 7C, suokaivausalue, taso 1, 1:25

Kartta 5. Riihimäki [7], Alue 7C, suokaivausalue, taso 2, 1:25

Kartta 6. Riihimäki [7], Alue 7C, suokaivausalue, taso 3, 1:25

Kartta 7. Riihimäki [7], Alue 7C, suokaivausalue, taso 4, 1:25

Kartta 8. Riihimäki [7], Alue 7C, suokaivausalue, taso 5, 1:25

Kartta 9. Riihimäki [7], Alue 7C, suokaivausalue, taso 6, 1:25

Kartta 10. Riihimäki [7], Alue 7C, suokaivausalue, taso 7, 1:25

Kartta 11. Riihimäki [7], Alue 7C, suokaivausalue, kaakkoisprofiili, 1:25

Kartta 12. Riihimäki [7], Alue 7D, koeoja 1, löydöt, 1:20

Kartta 13. Riihimäki [7], Alue 7D, koeoja 1, kaakkoisprofiili, 1:20

Kartta 14. Riihimäki [7], Alue 7E, rinteiden profiili ja koekuopat

Kartta 15. Riihimäki [7], Alue 7E, koekuopat 1 ja 2, 1:20

Kartta 16. Riihimäki [7], Alue 7E, koekuoppa 3, 1:20

Kartta 17. Riihimäki [7], Alue 7E, koekuopat 4 ja 5, 1:20

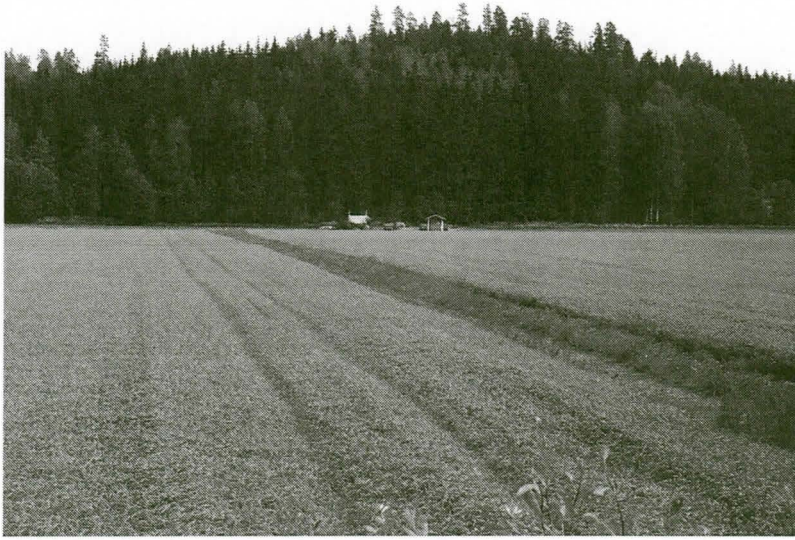
Kartta 18. Riihimäki [8], yleiskartta, 1:2000

6. Valokuvaluettelo, diat

Riihimäen Silmäkenevan alueen arkeologiset tutkimukset 2000, diat, kuvanneet Heikki Matiskainen (H.M.) ja Antti Bilund (A.B.).

nu- mero	aihe	ku- vaa- ja	pvm
1 45112	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi. Alue 7A kuusikossa ja sen edustalla pellolla. Kuvattu lounaasta.	H.M.	5.6.
2 45113	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi. Alue 7A kuvattuna etelälounaasta.	H.M.	5.6.
3 45114	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Suokaivausalue paalutettuna. Kuvattu kaakosta.	H.M.	5.6.
4 45115	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Suokaivausalue paalutettuna. Kuvattu lounaasta.	H.M.	5.6.
5 45116	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Riihimäen lukion oppilaat poistavat suokaivausalueen pintamaata. Kuvattu lounaasta.	H.M.	5.6.
6 45117	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Ojamaata ja kyntökerrosta poistetaan suokaivaukselta. Kuvattu koillisesta.	H.M.	6.6.
7 45118	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Suokaivausalue ylemmän transgressiosaviliejun pintaan (1. taseon) kaivettuna. Kuvattu koillisesta.	H.M.	6.6.
8 45119	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Suokaivausalue ylemmän transgressiosaviliejun pintaan (1. taseon) kaivettuna. Lähikuva. Kuvattu koillisesta.	H.M.	6.6.
9 45120	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Suokaivausalueen ylempi transgressiosavilieju ja sen alla ollut turvetta, detritusta ja puuta sisältänyt kerros on poistettu. Alta on paljastunut savilieju, jossa on muutamia suurempia puita (3. taso). Kuvattu koillisesta.	H.M.	12.6.
10 45121	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Suokaivausalueen alempi transgressiosavilieju ja sen peittämiä puita (5. taso) kaivausalueen koillisosassa. Kuvattu lounaasta.	H.M.	15.6.
11 45122	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Kaivaustyokuva suokaivaukselta.		
12	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Mineraalimaalla suokaivausalueen ja vuosien 1998-99 tasokaivausalueen välissä oleva koeja pelto-ojan takana. Kuvattu lounaasta.	EI OLE MUKANA 12.1.01. H.M.	
13 45123	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi. Alueen 7A suokaivausalue. Yksityiskohta profiilista.	H.M.	
14 45124	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Mineraalimaalla suokaivausalueen ja vuosien 1998-99 tasokaivausalueen välissä oleva koeja paalutettuna. Yleiskuva pelloilta päin. Kuvattu lounaasta.	A.B.	7.6.

15 45125	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Mineraalimaalla suokaivausalueen ja vuosien 1998-99 tasokaivausalueen välissä oleva koeoja paalutettuna. Kuvattu koillisesta.	A.B.	7.6.
16 45126	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Mineraalimaalla suokaivausalueen ja vuosien 1998-99 tasokaivausalueen välissä oleva koeoja 1. tasoon kaivettuna. Taustalla ojan yläosassa näkyy punaruskeaa kulttuurikerrosta ja mahdollisesti palanut suurempi kivi. Kulttuurikerros ei ulotu etualalle, missä hiekkamoreeni muuttuu savipitoiseksi ja väriltään harmahtavaksi. Kuvattu lounaasta.	A.B.	12.6.
17 45127	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Mineraalimaalla suokaivausalueen ja vuosien 1998-99 tasokaivausalueen välissä oleva koeoja 2. tasoon kaivettuna (viimeinen metri 1. tasossa). Etualalla ojan yläosassa näkyy vielä kellanruskeaa hiekkamoreenia 1-2 m matkalla. Taustalla hiekkamoreeni muuttuu savipitoiseksi ja väriltään harmahtavaksi. Kuvattu koillisesta.	A.B.	20.6.
18 45128	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7D. Koeoja 1 (5 m x 1 m) avattuna. Kuvattu koillisesta.	H.M.	
19 45129	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7D. Profiilikuva koeojasta 1 (koko 5 m x 1 m). Valkeat naulat osoittavat löytösyvyksiä. Kuvattu pohjoisluoteesta.	H.M.	
20 45130	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7D. Koeoja 1. Valkeat naulat osoittavat löytösyvyksiä kaivausalueella. Kuvattu pohjoiskoillisesta.	H.M.	
21 45131	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7D. Koeoja 1. Valkeat naulat osoittavat löytösyvyksiä kaivausalueella. Kuvattu lännestä.	H.M.	
22 45132	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Koekuoppa 1. Kuvattu koillisesta.	H.M.	
23 45133	Riihimäki [16]. Koekuoppa 4. Kuvattu etelälounaasta.	H.M.	
24 45134	Riihimäki [8], alue 8D. Koekuoppa 6, josta löytyi asbestikeramiikkaa. Kuvattu pohjoiskoillisesta.	H.M.	
25 45135	Riihimäki [9]. Yleiskuva maastosta koekuoppa 6 tienoilla. Kuvasa M. Zhilin koekuopan vieressä.	H.M.	
26 45136	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi. Vesipähkinää (Trapa natans) pesulaitteen seulaverkolla.	H.M.	
27 45137	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7A. Kvartsikärki mineraalimaalla suokaivausalueen ja vuosien 1998-99 tasokaivausalueen väliin kaivetusta koeojasta.	H.M.	
28 45138	Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi, alue 7D. Kvartsikärki ja -kaapimia koeojasta 1.	H.M.	
29 45139	Riihimäki [16]. Keramiikkaa ja kvartsia koekuopasta 2.	H.M.	
30 45140	Riihimäki [8], alue 8D. Asbestikeramiikkaa koekuopasta 6.	H.M.	
31 45141	Riihimäki [8], alue 8D. Meripihkaesine koekuopasta 7.	H.M.	

Kuva 1. Riihimäki Arolammi 7 kivikautinen asuinpaikka. Metsän ja pellon reunassa kaivausalue keltaisen pressukatoksen alla (suunta NW).

Kuva 2. Kaivausalue 7A paalutettuna ojan ja pellon välissä, (suunta SW).

Kuva 3. Kaivausalue 7A paalutettuna. Vasemman ja keskimmäisen paalun välinen alue kaivettiin. Oikealla oleva ura paljastaa v. 1999 tutkitun koealan. (Suunta SSW).

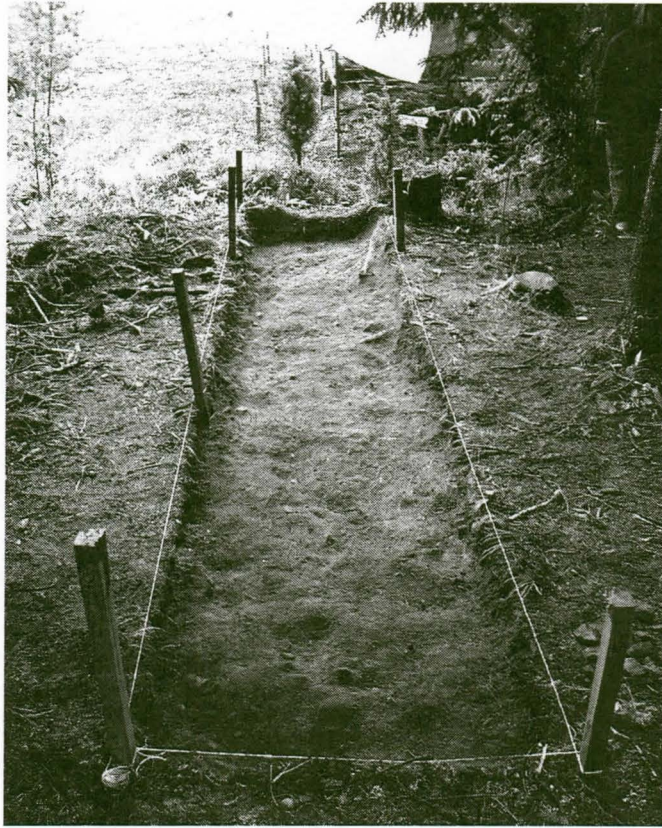
Kuva 4. Kaivausalue 7A paalutettuna. Kuva mineraalimaasta suopellolle (suunta NE).

Kuva 5. Riihimäen lukion esihistorian erikoiskurssin oppilaat poistavat pintakerrosta, ojasta kaivettua maata ja kyntökerrosta (suunta SW).

Kuva 6. Kaivausalue 7 A kaivettuna transgressiosaven pintaan (suunta NE).

Kuva 7. Kaivausalue 7 A. Vuosina 1998 ja 1999 tutkitun mineraalimaan sekä suokaivausalueen välille paalutettiin metrin koe-kaista, jonka avulla selvitettiin asuinpaikan ulottuvuutta pelto-ojaan saakka. Löydöt olivat samoja kuin aikaisemmin, (keramiikkaa, kvartssia palanutta luuta). Poikkeuksena löydettiin myöhäismesoliittinen kvartsinuolenkärki, (suunta NE).

Kuva 8. Kaivausalue 7 A kaivettuna ylemmän transgressioliejusaven ja sen alla olevan turve/detritus/puukerroksen alle toisen transgressiosaviliejun pintaan (suunta NE).

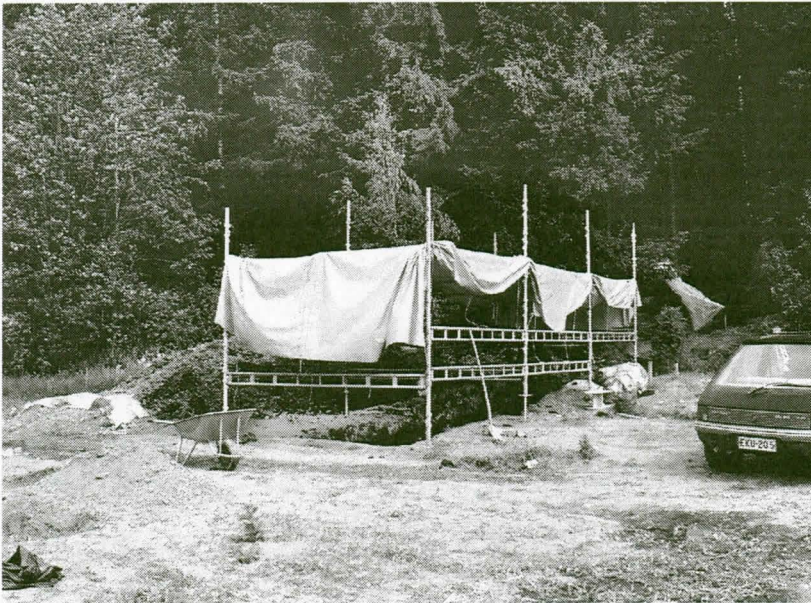
Kuva 9. Koeoja
mineraalimaannoksessa
kaivettuna C-tasoon.

Kuva 10. Kaivausalue 7 A kaivettuna alemman transgressiokerroksen
alapuolelle.

Kuva 11. Kaivausalue 7 A alempi puukerros (suunta NE).

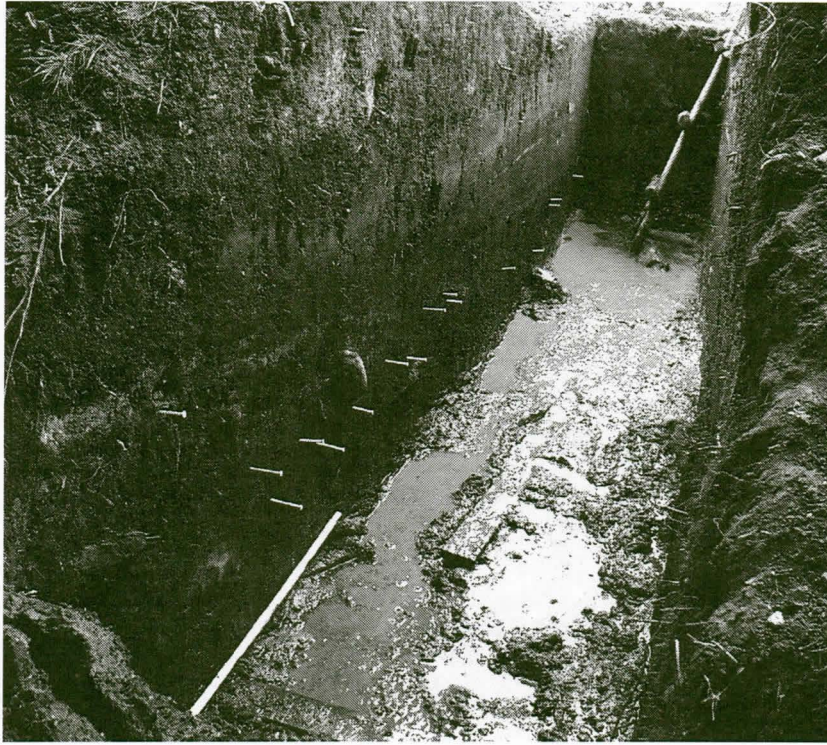
Kuva 12. Kaivausalue 7 A suojattuna HAKI-tikkailla ja pressulla.

Kuva 13. Koeoja 7 D. Mineraalimaan ja suopellon välisestä ojamaasta löydettiin kvartseja v. 1999, joita havaittiin lisää n. 80 cm syvyydellä ojaprofilissa. Paikalle avattiin 5 x 1 m koeala.

Kuva 14. Koeoja 7 D kaivettuna. Valkeat naulat osoittavat löytöhorisontin. Ajoittava löytö on viistoteräinen kvartsinuolenkärki. (Suunta W)

Kuva 15. Koeoja 7 D. Pinnalla erottuu ylempi transgressioliejusavi. Vaaleat raidat alemmilla syvyyksillä kertovat myös veden pinnan vaihteluista. (Suunta E)

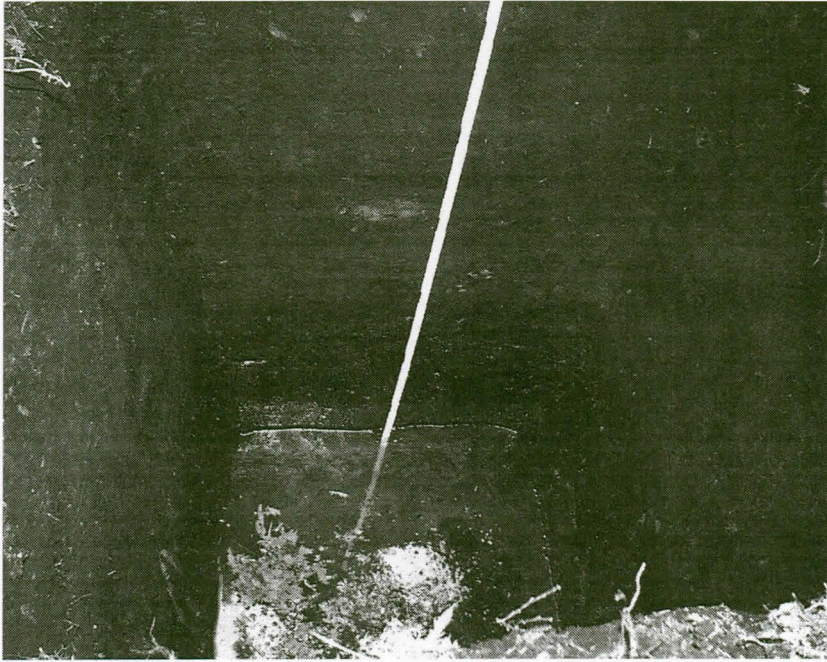
Kuva 16. Koeoja 7 D. Venäläiset arkeologit Vadim Averine ja Mikhail G. Zhilin viimeistellyn koeojan reunalla.

Kuva 17. Pian koekuoppa kaivausalue A:n eteläpuolella. Kerrostumasta löytyi keittokiviä ja majavan syömä puu.

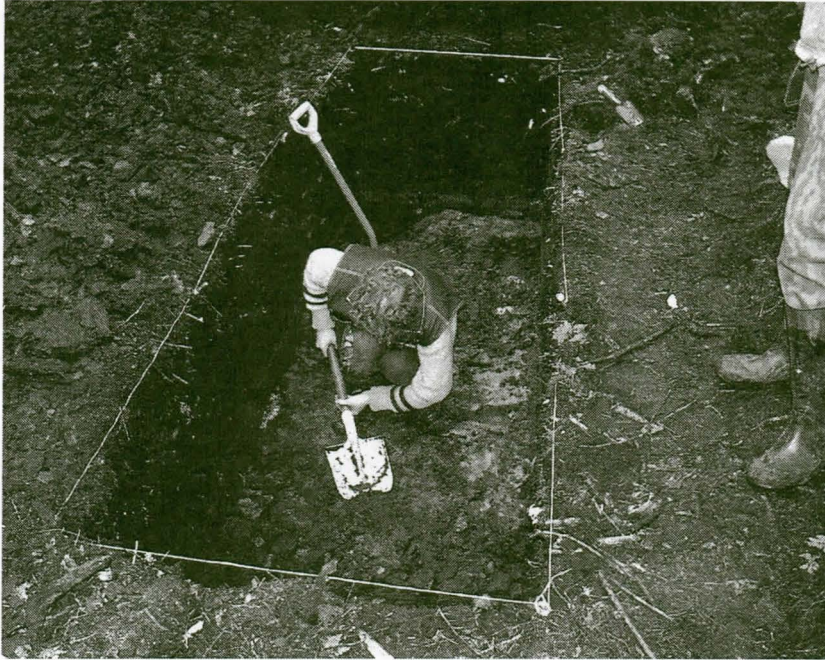
Kuva 18. Asuinpaikka 16. Koekuoppa 3. löytöinä kvartseja (+) ja keramiikan murennusta (k).

Kuva 19. asuinpaikka 16. Koekuoppa 5.

Kuva 20.
Asuinpaikka 16.
Koekuoppaa 3
laajennetaan.

Kuva 21. Asuinpaikka 16. Koekuoppa 3-4 laajennettuna.

Kuva 22. Asuinpaikka 16. Koekuoppa 3-4 kaivettuna loppuun. Huomaa transgressiokerros - harmaa raita - josta löytöjä ja jonka alapuolisesta turpeesta samoin.

Kuva 23. Asuinpaikka 8 D. Koekuoppa A8/D/6.
M. Zhilin osoittaa asbestikeramiikan löytötasoa.

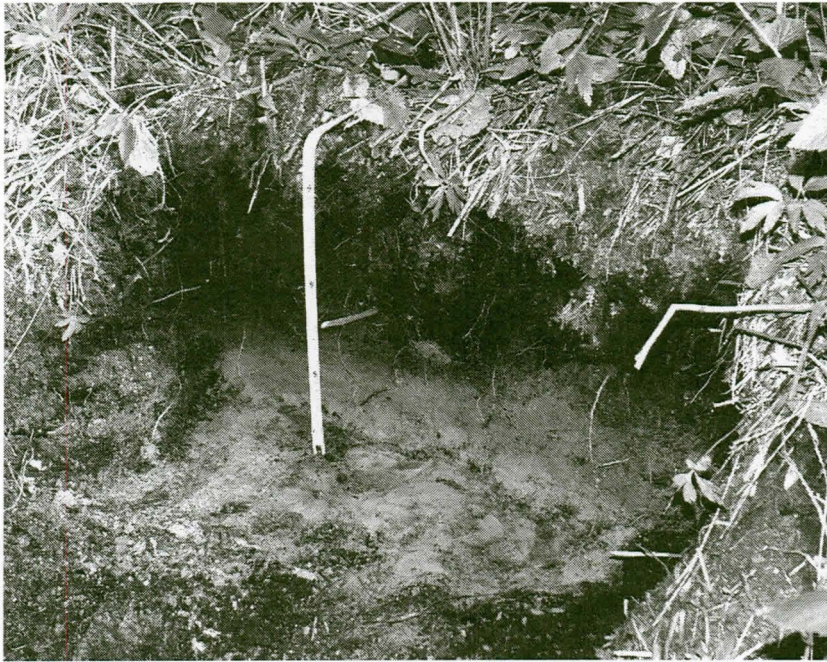
Kuva 24. Antti
Bilund, Mikhail
Zhilin ja
keraaminen
löytö (A8/D/6).

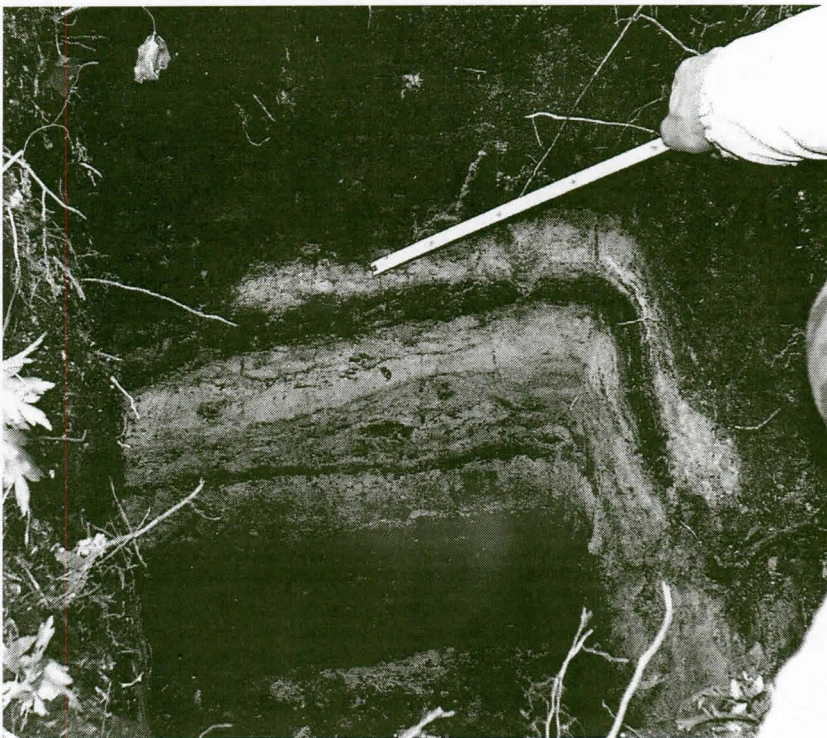
Kuva 25. Asuinpaikka 8. Koekuoppa A8/D/7, meripihkariipuksen löytökohta.

Kuva 26. Vadim Averine koekuopan A8/D/6 äärellä. Taaempana Mikhail Zhilin kaivaa kuoppaa A8/D/7 aikoinaan Silmäkenevalle kaivetun kuivatusojan seinämään.

Kuva 27. Asuinpaikka 8, koekuoppa A8/D/15. Kvartsiytimen löytökohta.

Kuva 28. Asuinpaikka 8, A8/D/13.
Transgressiokerroksia

Kuva 29. Asuinpaikka 8, A8/C/4. Kvartsikeskittymä turpeen alta hiekan ja turpeen sekaisessa kerrostumassa.

Kuva 30. Asuinpaikka 18, koe-kuoppa 2.

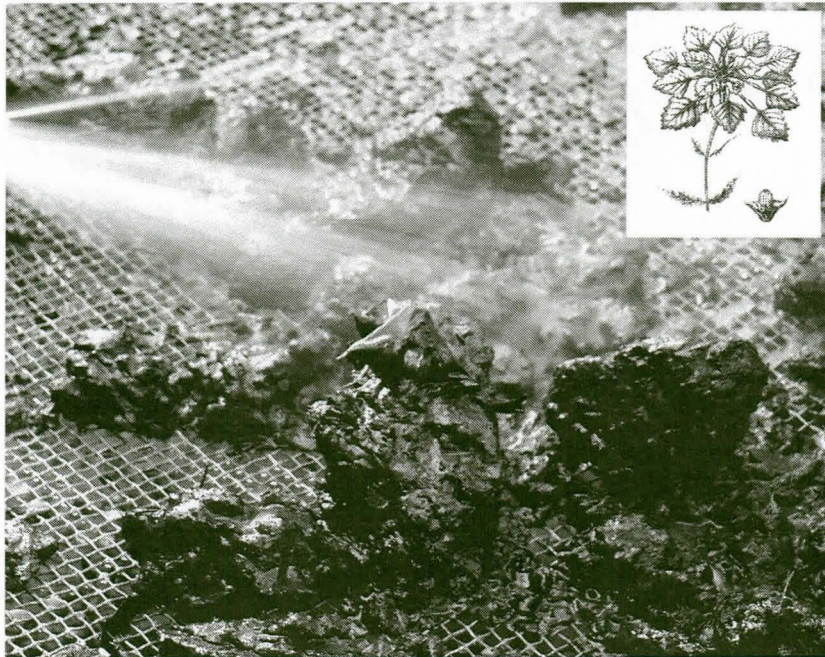
Kuva 31. Asuinpaikka 9. Terrassin edustalla olevasta suokerrostumasta löytöjä.
Koekuoppa 7.

Kuva 32. Siitepölyanalyysiä varten kairataan näytepilaria. (Mikhail Zhilin,
Kersti Kihno, Markku Mäkilä, Ale Grundström)

Kuva 33. Terttu Lempiäinen ja Mia Lempiäinen tutkivat makrofossiileja.

Kuva 34.
Vesipähkinöitä
pestään esille

Kuva 35. Terttu Lempiäinen ottaa makrofossiilinäytteitä koejasta 7 D.

Kuva 36. Prof. Björn Olsen (Tromsö) ja Jussi-Pekka Taavitsainen (Turku) meripihkariipuksen löytöpaikalla.

Tutkimuskohteiden sijainti

Riihimäki [7] Sinivuokkoniemi: $x = 6731\ 28$, $y = 2542\ 88$, $z = 86-89$

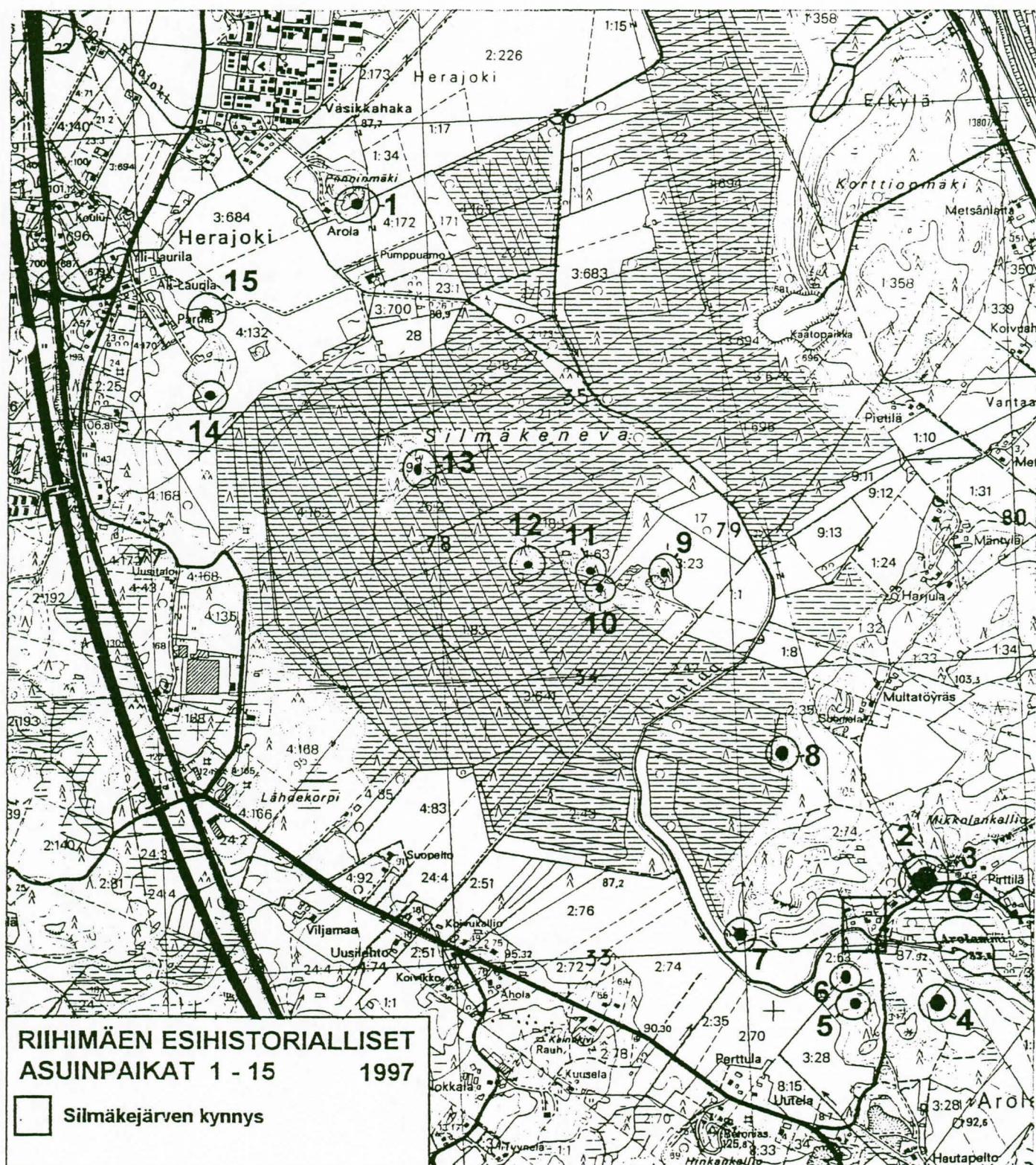
Riihimäki [8] Silmäkeneva E: $x = 6731\ 92$, $y = 2543\ 02$, $z = 87-95$

Riihimäki [9] Silmäkenevan saari 1: $x = 6732\ 54$, $y = 2542\ 62$, $z = 86-90$

Riihimäki [10] Silmäkenevan saari 2: $x = 6732\ 50$, $y = 2542\ 40$, $z = 88-92$

Mk 1:20000

PK 2044 03 Riihimäki

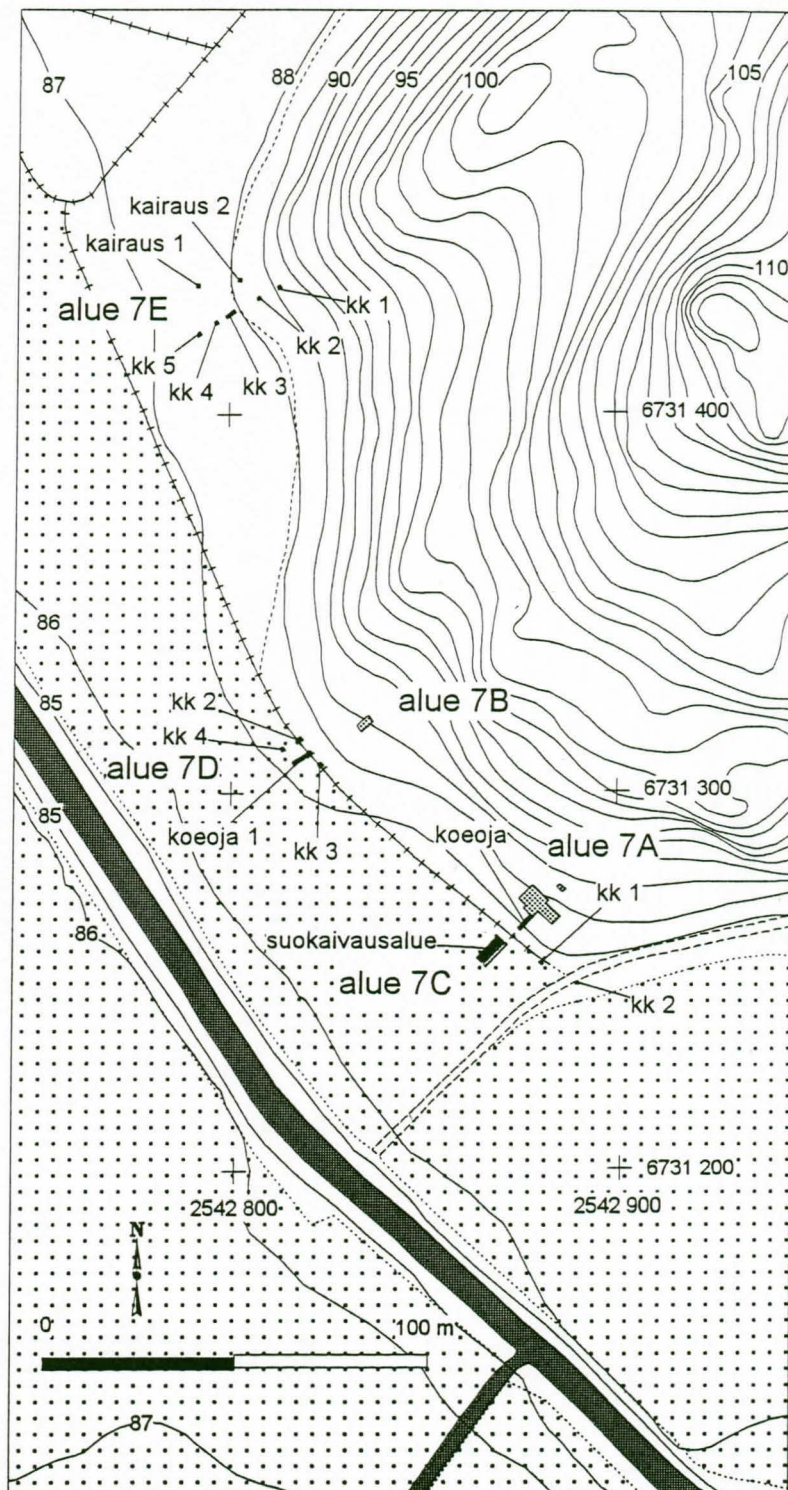

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen 2000

Yleiskartta
Mk 1:2000
Piirtänyt A. Bilund

Pohjana on käytetty Riihimäen kaupungin kaavoituksen pohjakarttaa vuodelta 1968 (mk 1:2000).

Korkeusjärjestelmä on N43.

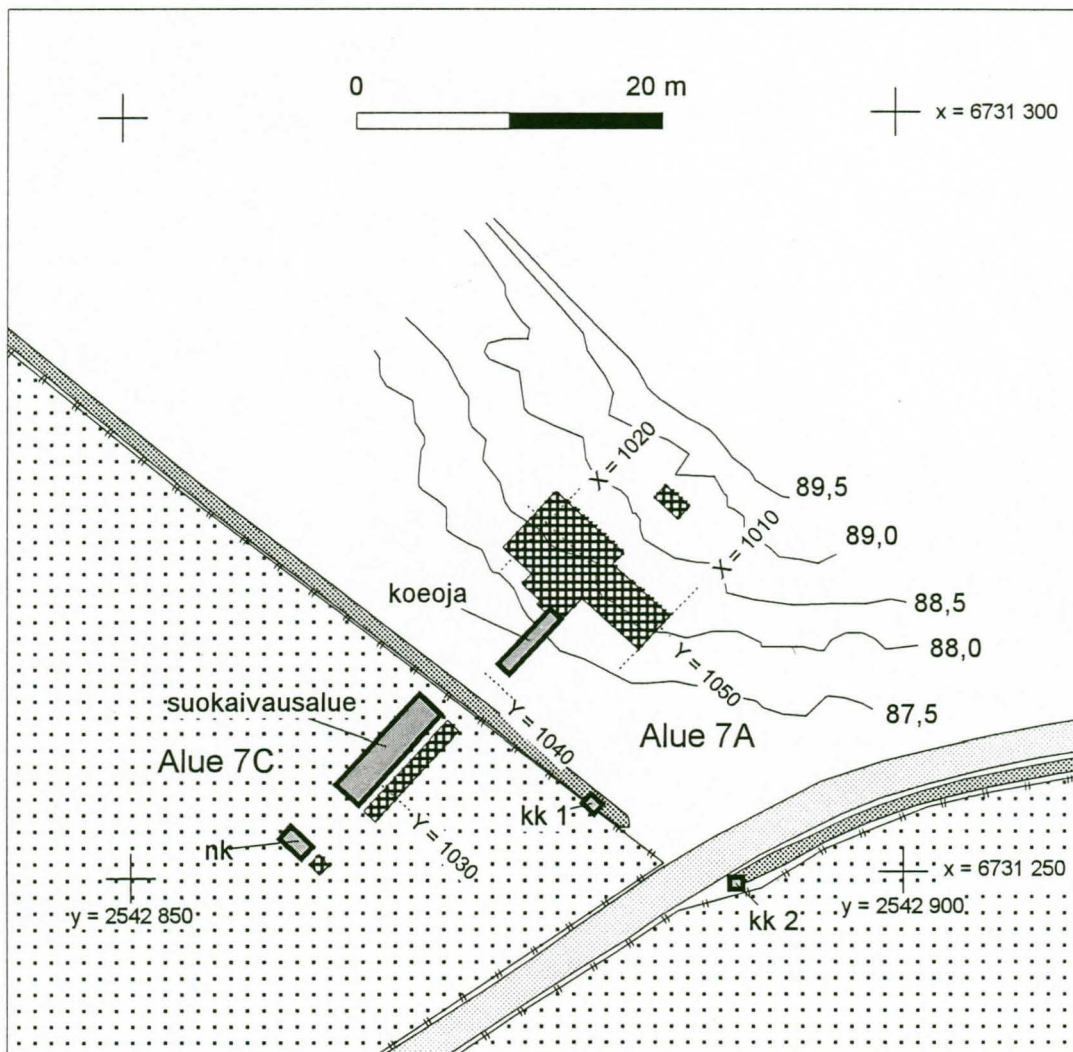
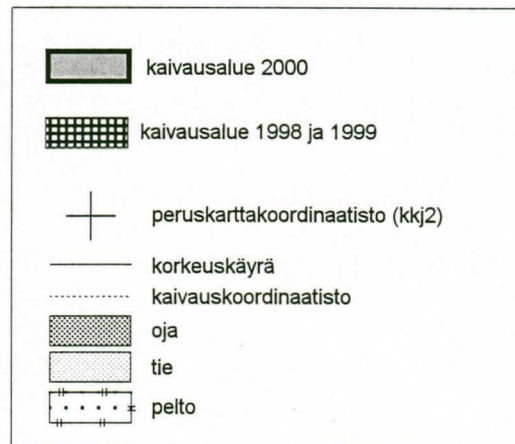

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen 2000

Alueet 7A ja 7C
Yleiskartta
Mk 1:500
Piirtänyt A. Bilund

Pohjana on käytetty vuoden 1999
yleiskarttaa.
Korkeuskäyrät vuoden 1998
kaivausten vaaitusten perusteella.

Koekuoppien (kk 1, kk 2) sijainti on
epätarkka. Koekuoppa nk kaivettiin
näytteiden ottoa varten. Kuoppaa ei
ole muuten dokumentoitu.

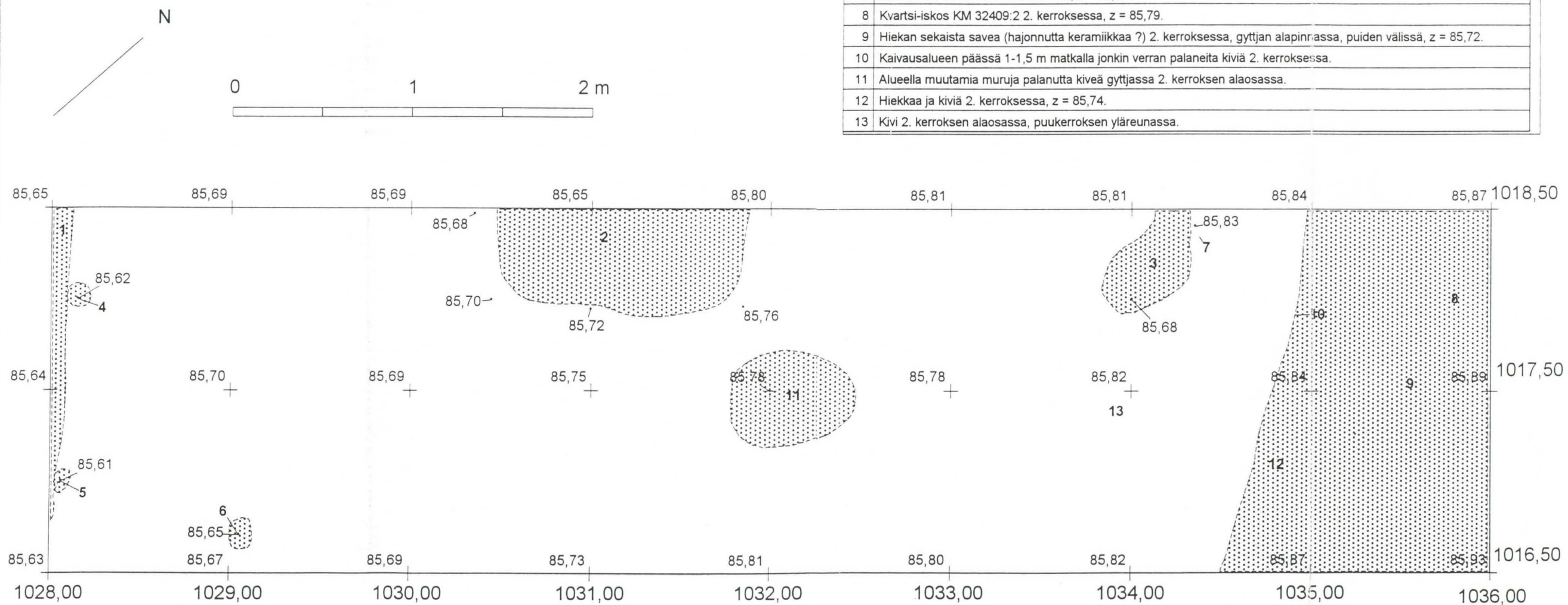
RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen 2000

Alue 7A, suokaivausalue
Taso 1
Mk 1:25
Piirtänyt A. Bilund

- harmahtava savinen gytty
 muu alue (katso huomautukset)

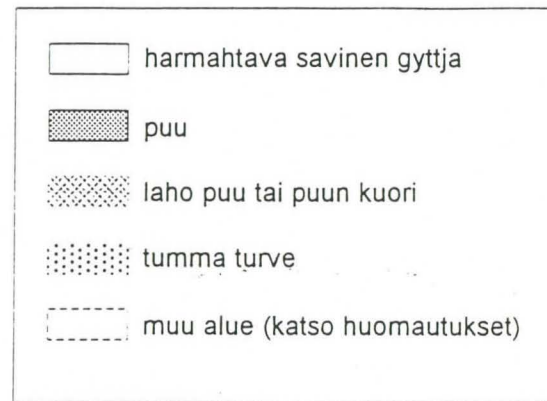
Huomautuksia:

1	Kaivamaton alue, alueen pääty mitattu väärin.
2	Alue kaivettu hieman kuopalle. Ohut gyttykerros näkyy profiilissa noin 10 cm tason yläpuolella.
3	Gyttykerrokseen ulottuva resentti kuoppa, jossa on viereisestä ojasta nostettua glasiaalisavea.
4	Puuta näkyvissä 1. tasossa (vertaa 2. tason kartta).
5	Puuta näkyvissä 1. tasossa (vertaa 2. tason kartta).
6	Puuta näkyvissä 1. tasossa (vertaa 2. tason kartta).
7	Kvartsi KM 32409:1 2. kerroksessa, z = 85,71.
8	Kvartsi-iskos KM 32409:2 2. kerroksessa, z = 85,79.
9	Hiekan sekaista savea (hajonnutta keramiikkaa ?) 2. kerroksessa, gyttykerroksen alapinnassa, puiden välissä, z = 85,72.
10	Kaivausalueen päässä 1-1,5 m matkalla jonkin verran palaneita kiviä 2. kerroksessa.
11	Alueella muutamia muruja palanutta kiveä gyttykerroksen alapinnassa.
12	Hiekkaa ja kiviä 2. kerroksessa, z = 85,74.
13	Kivi 2. kerroksen alapinnassa, puukerroksen yläreunassa.

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen 2000

Alue 7C, suokaivausalue
Taso 2
Mk 1:25
Piirtänyt A. Bilund

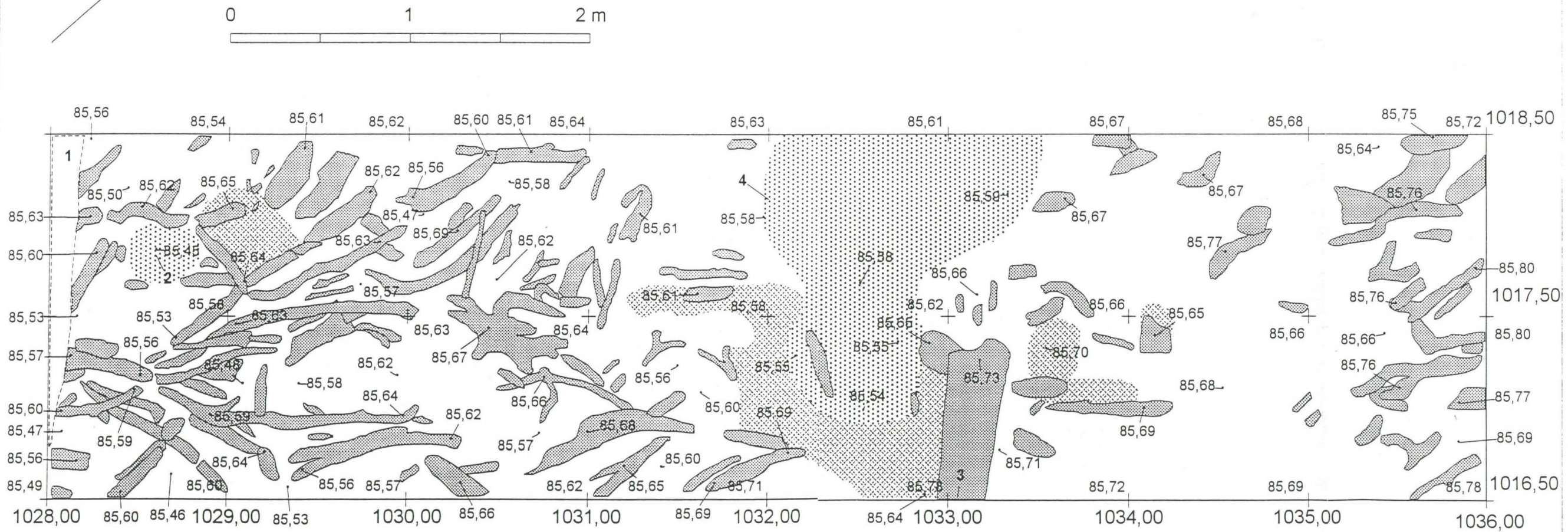

Huomautuksia:

1	Kaivamaton alue, alueen pääty mitattu väärin.
2	Palanut kivi, z = 85,45.
3	Puun alapinnan korkeus z = 85,68.
4	Palanutta kiveä muruina 3. kerroksessa, z = 85,48.

Koordinaatit kaivauskoordinaatistossa,
x = 1016,50 - 1018,50 ja y = 1028,00 -
1036,00.

Korkeusluvut metriä merenpinnan yläpuolella
N60-järjestelmässä.

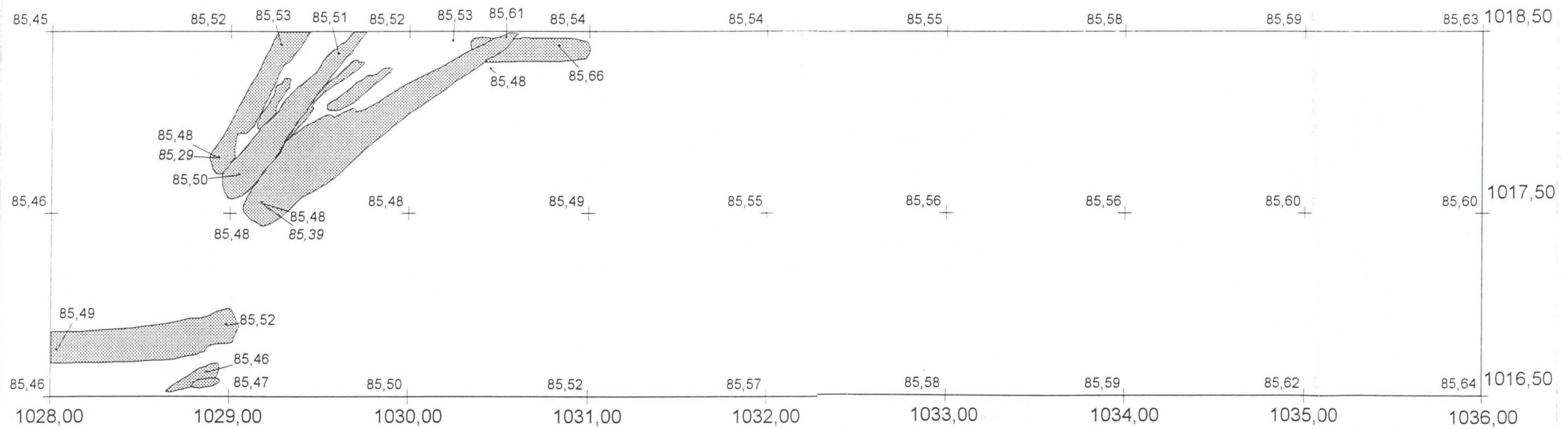
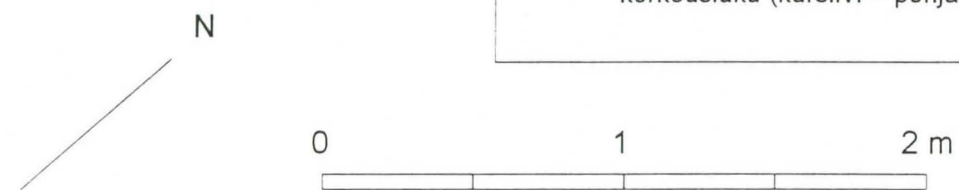

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen 2000

Alue 7C, suokaivausalue
Taso 3
Mk 1:25
Piirtänyt A. Bilund

Koordinaatit kaivauskoordinaatistossa,
x = 1016,50 - 1018,50 ja y = 1028,00 -
1036,00.
Korkeusluvut metriä merenpinnan yläpuolella
N60-järjestelmässä.

	tummaa turvetta, jossa yksittäisiä puun paloja
	puuta
	korkeusluku (kursiivi = pohjaluku)

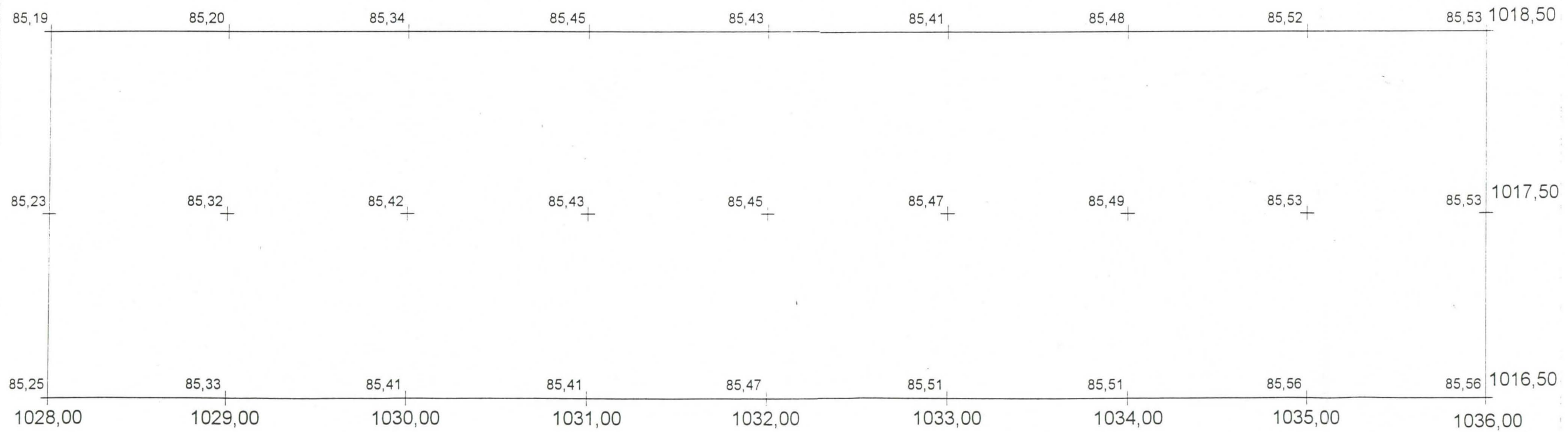
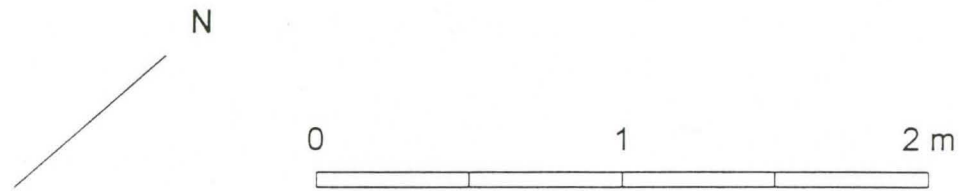

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen 2000

Alue 7C, suokaivausalue
Taso 4
Mk 1:25
Piirtänyt A. Bilund

Koordinaatit kaivauskoordinaatistossa,
x = 1016,50 - 1018,50 ja y = 1028,00 -
1036,00.
Korkeusluvut metriä merenpinnan yläpuolella
N60-järjestelmässä.

Koko tason alueella tumma, vihreänharmaa
gyttja.

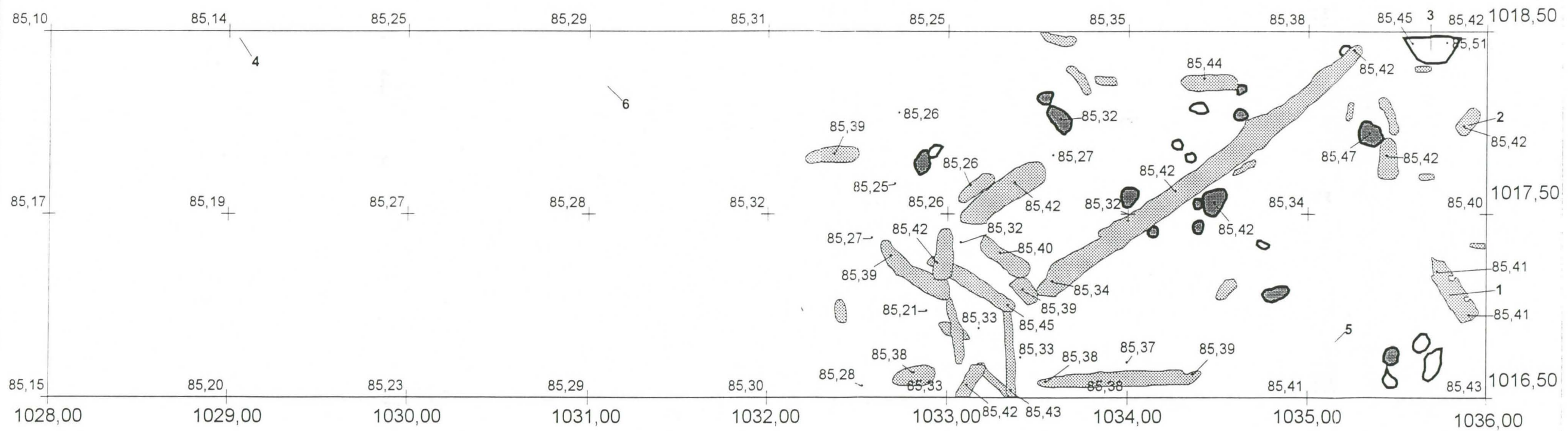
RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen 2000

Alue 7A, suokaivausalue
Taso 5
Mk 1:25
Piirtänyt A. Bilund

	tumma hienojakoinen aines
	puu
	palanut kivi
	kivi

Huomautuksia:

1	Litteä (työstetty ?) puu.
2	Litteä (työstetty ?) puu.
3	Laakea liuskekivi, laskee lounaaseen.
4	Kvartsi-iskos (KM 32409:3) 6. kerroksessa, z = 85,07.
5	Kvartsi-iskos (KM 32409:4) 6. kerroksessa, z = 85,33.
6	Kvartsi-iskos (KM 32409:5) 6. kerroksessa, z = 85,25.

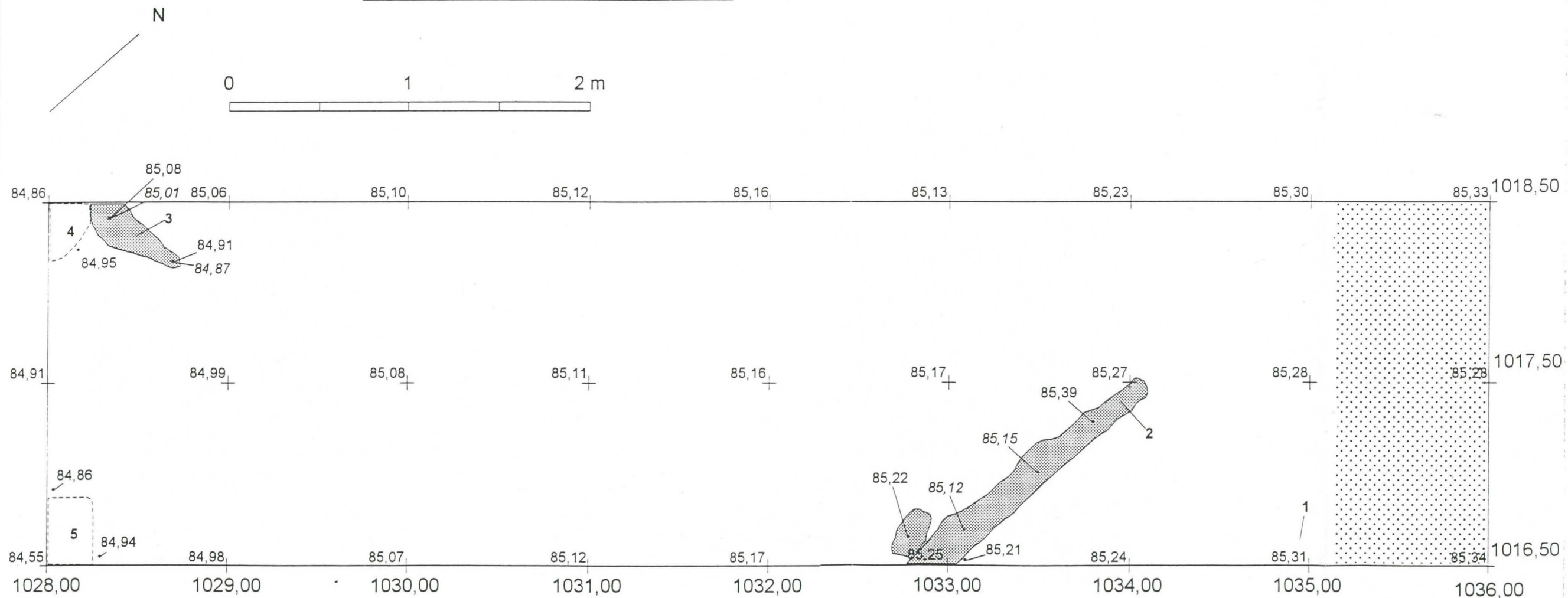
RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen 2000

Alue 7A, suokaivausalue
Taso 6
Mk 1:25
Piirtänyt A. Bilund

	tumma hienojakoinen aines
	hiekan ja soran sekainen lieju
	puu
	muu alue (katso huomautukset)
•	korkeusluku (kursiivi = pohjaluku)

Huomautuksia:

1	Kvartsi-iskos (KM 32409:6) 7. kerroksessa, z = 85,27.
2	Sama puu kuin 5. tasossa.
3	Hiiltynyt puu.
4	Vedenkeräyskaivo.
5	Vedenkeräyskaivo.

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI

H. Matiskainen 2000

Alue 7C, suokaivausalue

Taso 7

Mk 1:25

Piirtänyt A. Bilund

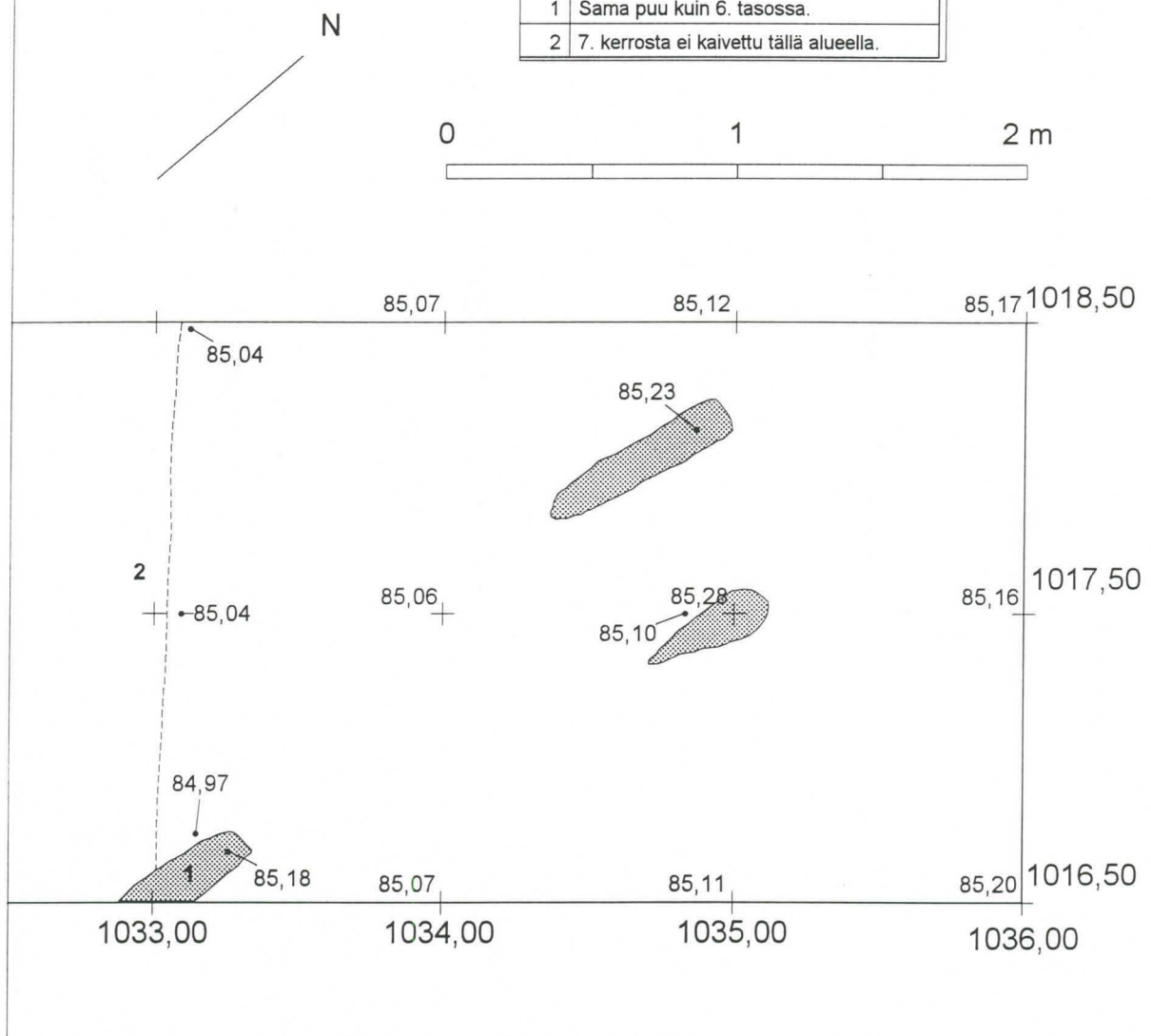
Koordinaatit kaivauskoordinaatistossa,
 $x = 1016,50 - 1018,50$ ja $y = 1028,00 - 1036,00$.

Korkeusluvut metriä merenpinnan yläpuolella
 N60-järjestelmässä.

	harmaa lasiaalisavi
	puu
	muu alue (katso huomautukset)

Huomautuksia:

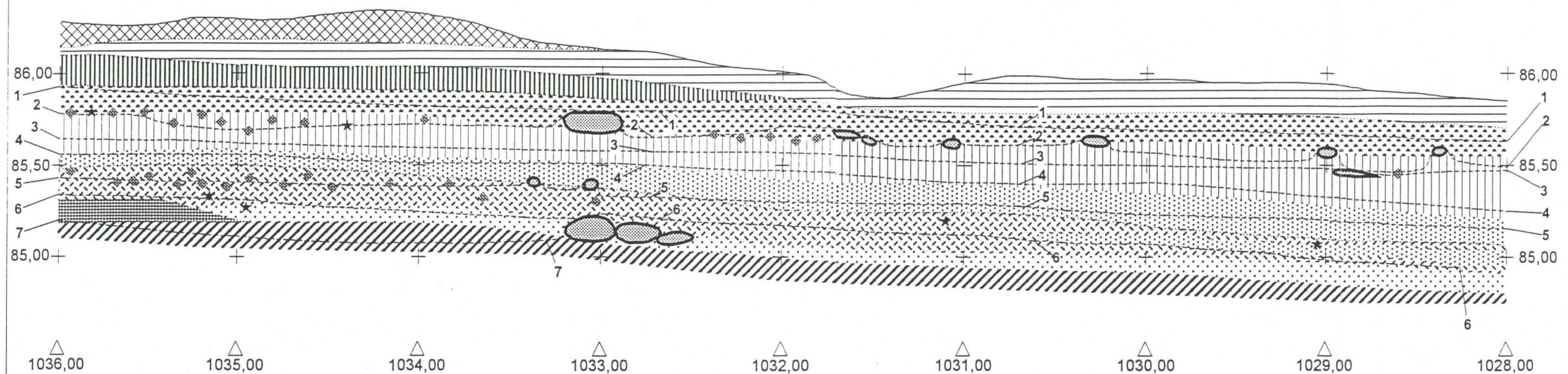
1	Sama puu kuin 6. tasossa.
2	7. kerrosta ei kaivettu tällä alueella.

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen 2000

Alue 7C, suokaivausalue
Kaivausalueen kaakkoisprofiili
Mk 1:25
Piirtäneet M. Zhilin ja A. Bilund
Puhtaaksi piirtänyt A. Bilund

Koordinaatit kaivauskoordinaatistossa, profiilissa
x = 1016,50 ja y = 1028,00 - 1036,00.
Korkeusluvut metriä meren pinnan yläpuolella
N60-järjestelmässä.

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI

H. Matiskainen

Alue 7D, koeoja 1

Löydöt

Mk 1:20

Piirtänyt M. Zhilin

Puhtaaksi piirtänyt A. Bilund

Koordinaatit koeojan omassa koordinaatistossa.

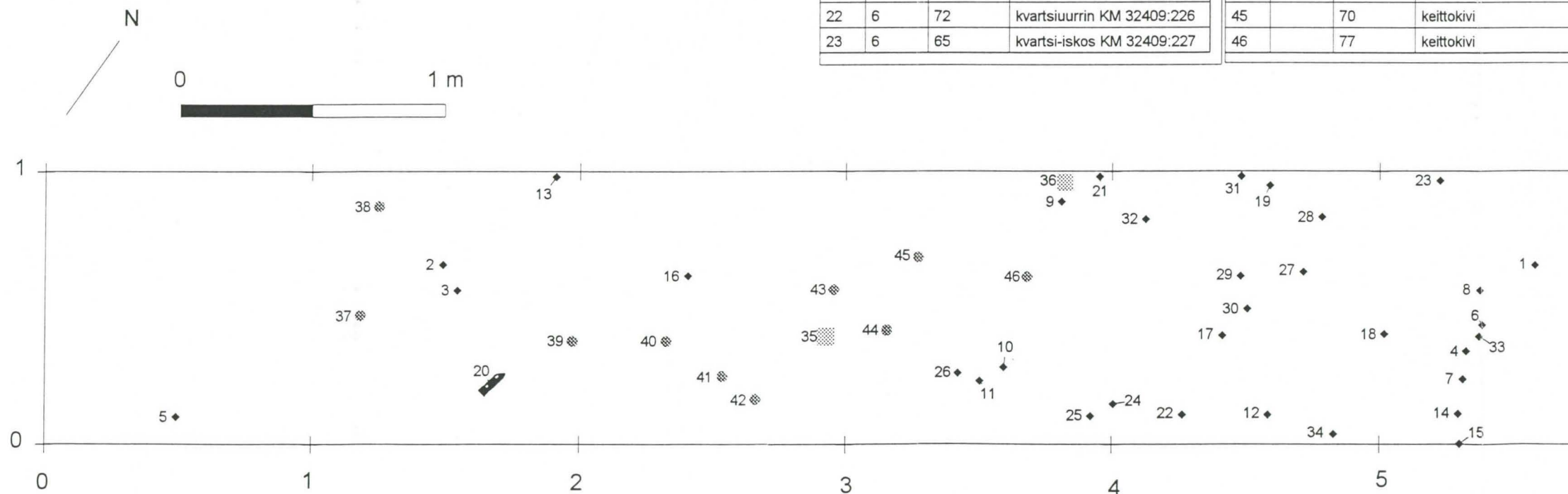
Kerrokset (vertaa profiilikartta):

6 = karkeaa hiekkaa ja turvetta, seassa soraa ja kiviä

6a = turpeen ja metsäkasvillisuuden jäänteiden seos

Syvyydet on mitattu kerroksen 3 (ruskea turve) yläpinnasta.

nro	kerros	syvyys	löytö	nro	kerros	syvyys	löytö
1	6	58	kvartsiydin KM 32409:207	24	6	73	kvartsiydin KM 32409:228
2	6a	92	kvartsi-iskos KM 32409:208	25	6	77	kvartsikaavin KM 32409:229
3	6a	93	kvartsi-iskos KM 32409:209	26	6a		kvartsi-iskos
4	6a		kvartsiydin KM 32409:210	27	6	74	kvartsi-iskos KM 32409:230
5	6a	100	kvartsi-iskos KM 32409:211	28	6	78	kvartsikaavin KM 32409:231
6	6		kvartsi-iskos KM 32409:212	29	6	75	kvartsikärki KM 32409:232
7	6		kvartsi-iskos KM 32409:213	30	6	74	kvartsi-iskos KM 32409:233
8	6		kvartsi-iskos KM 32409:214	31	6	69	kvartsi-iskos KM 32409:234
9	6	67	kvartsi-iskos KM 32409:215	32	6	80	kvartsi-iskos KM 32409:235
10	6	69	kvartsi-iskos KM 32409:216	33	6	79	kvartsi-iskos KM 32409:236
11	6	70	kvartsi-iskos KM 32409:217	34	6	58	kvartsi-iskos KM 32409:237
12	6	72	kvartsi-iskos KM 32409:218	35	6	90-92	hiilinäyte 1
13	6a	105	lohkottu kivi KM 32409:219	36	6	75-80	hiilinäyte 2
14	6	53	kvartsi-iskos KM 32409:220	37		100	keittokivi
15	6		kvartsiydin	38		97	keittokivi
16	6a	103	kvartsiydin KM 32409:221	39		97	keittokivi
17	6	70	kvartsiydin KM 32409:222	40		91	keittokivi
18	6	54	kvartsi-iskos KM 32409:223	41		86	keittokivi
19	6	70	kvartsi-iskos KM 32409:224	42		83	keittokivi
20	6a	102	työstetty puu KM 32409:255	43		79	keittokivi
21	6a	71	kvartsi-iskos KM 32409:225	44		86	keittokivi
22	6	72	kvartsiuurrin KM 32409:226	45		70	keittokivi
23	6	65	kvartsi-iskos KM 32409:227	46		77	keittokivi

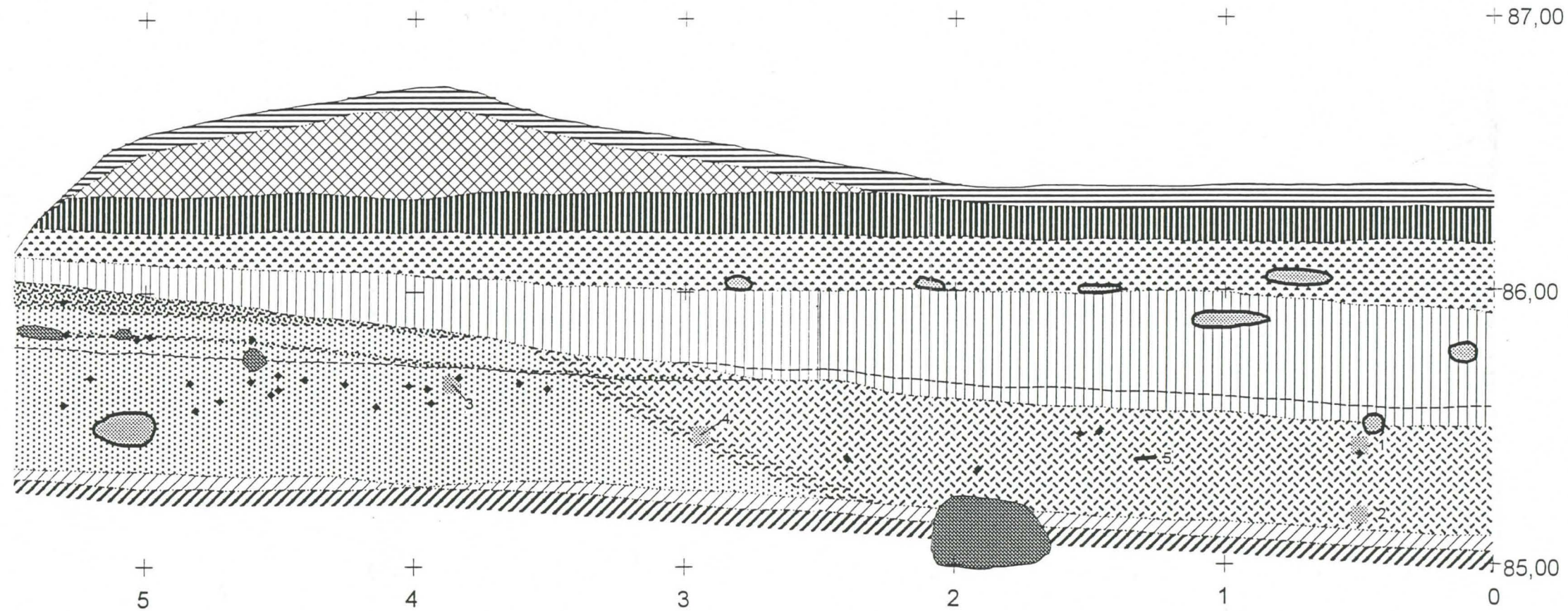
RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen

Alue 7D, koeoja 1
Koeojan kaakkoisprofiili
Mk 1:20
Piirtänyt M. Zhilin
Puhtaaksi piirtänyt A. Bilund

Koordinaatit koeojan omassa koordinaatistossa.
Korkeusluvut metriä meren pinnan yläpuolella
N60-järjestelmässä.

Huomautuksia:

1	hiilinäyte 3
2	hiilinäyte 4
3	hiilinäyte 2
4	hiilinäyte 1
5	työstetty puu

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI

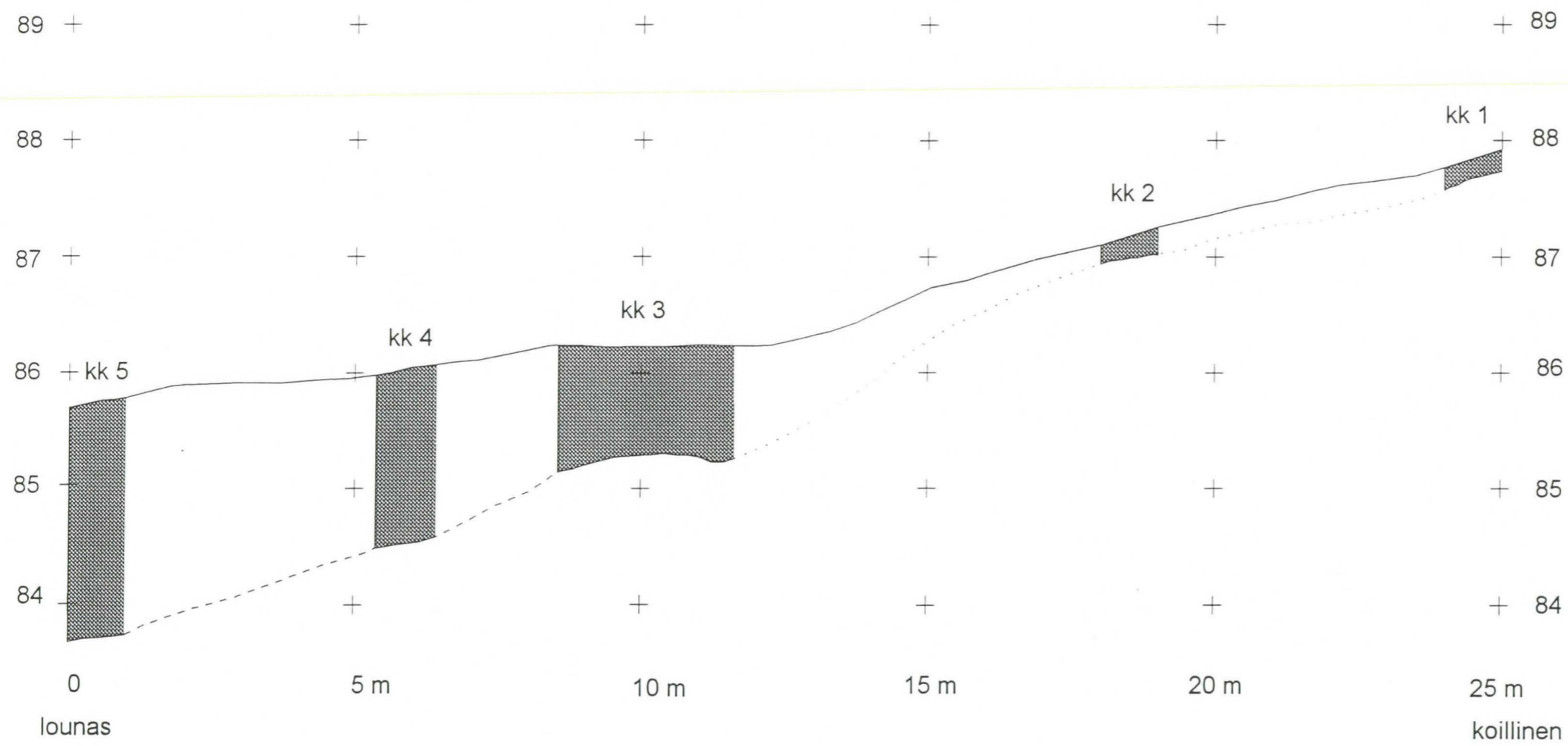
H. Matiskainen

Alue 7E, rinteiden profiili ja koekuopat

Piirtänyt M. Zhilin

Puhtaaksi piirtänyt A. Bilund

Korkeudet metreinä meren pinnasta
N60-järjestelmässä.

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen

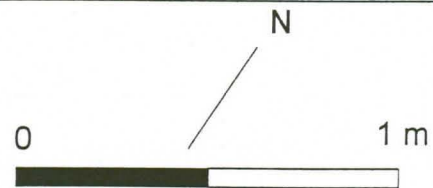
Alue 7E, koekuopat 1 ja 2
Mk 1:20

Piirtänyt M. Zhilin

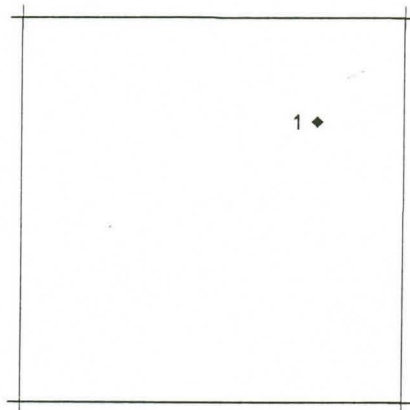
Puhtaaksi piirtänyt A. Bilund

Löytöjen syvyydet on mitattu maan pinnasta.

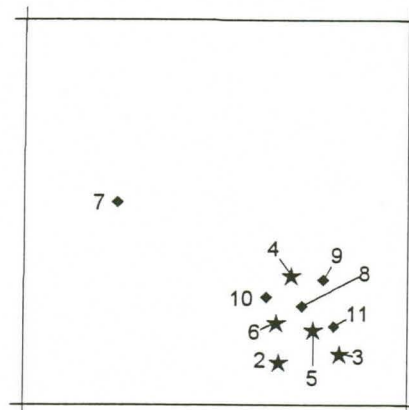
nro	kerros	syvyys	löytö
1	4	20	kvartsiydin (?) KM 32409:242
2	4	12	keramiikkaa KM 32409:243
3	4	18	keramiikkaa KM 32409:243
4	4	20	keramiikkaa KM 32409:243
5	4		keramiikkaa KM 32409:243
6	4		keramiikkaa KM 32409:243
7	4	17	kvartsiydin KM 32409:244
8	4		kvartsi-iskos KM 32409:245
9	4		kvartsi-iskos KM 32409:245
10	4		kvartsi-iskos KM 32409:245
11	4		kvartsi-iskos KM 32409:245

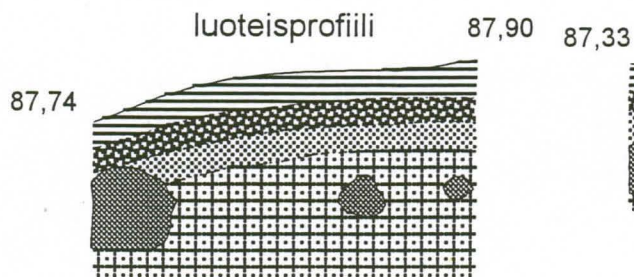
koekuoppa 1

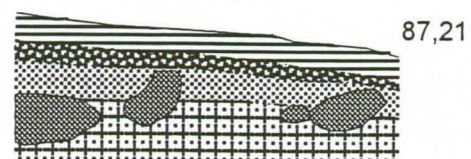
koekuoppa 2

luoteisprofiili

kaakkoisprofiili

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen

Alue 7E, koekuoppa 3
Löydöt ja luoteisprofiili
Mk 1:20
Piirtänyt M. Zhilin
Puhtaaksi piirtänyt A. Bilund

Löytöjen syvyydet on mitattu maan pinnasta.

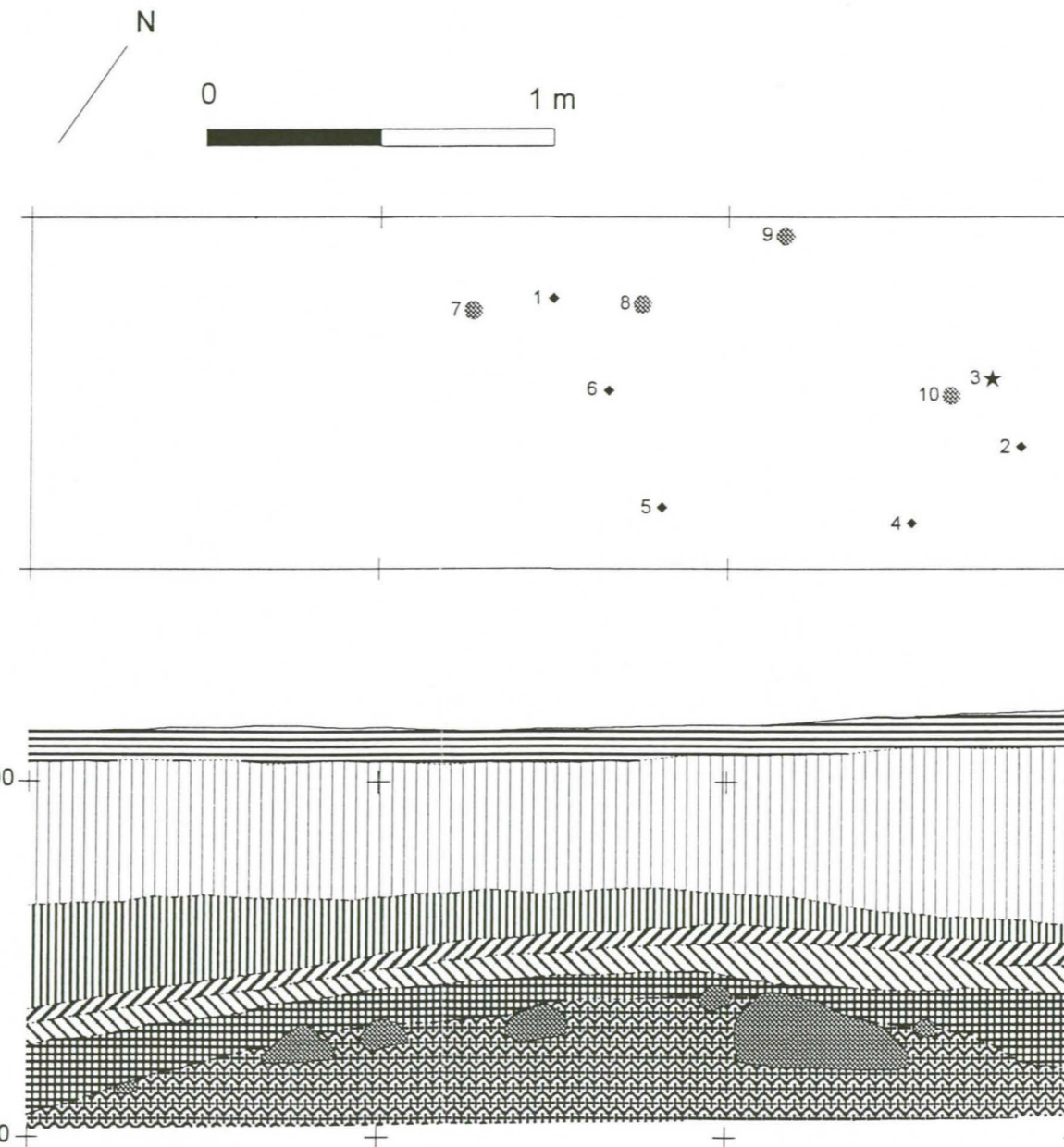
nro	kerros	syvyys	löytö
1	4	77	kvartsiydin ja -iskoksia KM 32409:246-247
2	4	75	kvartsi-iskos KM 32409:252
3	5	79	keramiikkapala KM 32409:248
4	6	80	kvartsi-iskos KM 32409:250
5	6	83	kvartsi-iskos
6	6	85	kvartsi-iskos KM 32409:249
7	6	89	keittokivi
8	6	80	keittokivi
9	6	83	keittokivi
10	6	79-87	keittokivi

- ◆ kvartsi
- ★ keramiikka
- ⊗ keittokivi

■ kivi

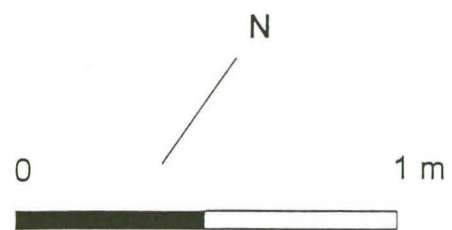
maakerrokset

- ≡ kasvukerros
- ||||| ruskea turve, lignosum
- ||||| ruskea turve ilman puuta
- //// tummanharmaa gyttja
- //// vaalea harmaa gyttja
- tummanruskea turve
- harmaa, hiekkainen savi

RIIHIMÄKI [7] SINIVUOKKONIEMI
H. Matiskainen

Alue 7E, koekuopat 4 ja 5
Mk 1:20
Piirtänyt M. Zhilin
Puhtaaksi piirtänyt A. Bilund

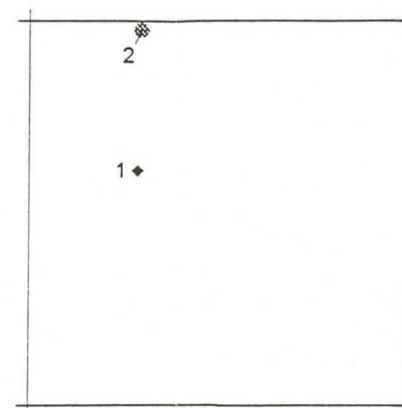

Löytöjen syvyydet on mitattu maan pinnasta.

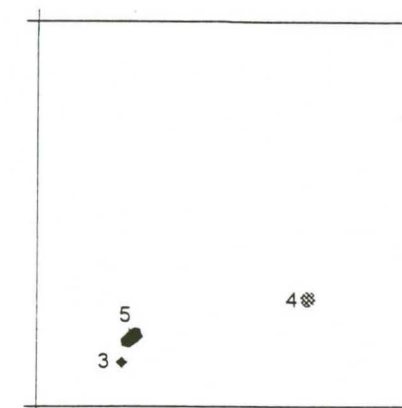
nro	kerros	syvyys	löytö
1	5	151	kvartsi-iskos KM 32409:253
2		159-164	keittokivi
3		153	kivilaji-iskos ?
4	6	176	keittokivi KM 32409:254
5		150	hiiltä

◆	iskos
⊗	keittokivi
■	hiili
maakerrokset	
≡≡≡	kasvukeros
	ruskea turve, jossa puujäänteitä
▒▒▒▒	ruskeaa gyttjaa ja mustaa turvetta raitoina
⊥⊥⊥	turve, johon sekoittuneena karkeadetritusliejua
	musta turve
⊘⊘⊘	karkea hiekka, jossa metsäkasvillisuuden jäänteitä ja turvetta
▒▒▒	vaalea harmaa gyttja
⊘⊘⊘	hieno harmaa hiekka, jossa metsäkasvillisuuden jäänteitä ja hiiltä
⊘⊘⊘	karkea harmaa hiekka, jossa metsäkasvillisuuden jäänteitä ja hiiltä
▒▒▒	harmaa savi

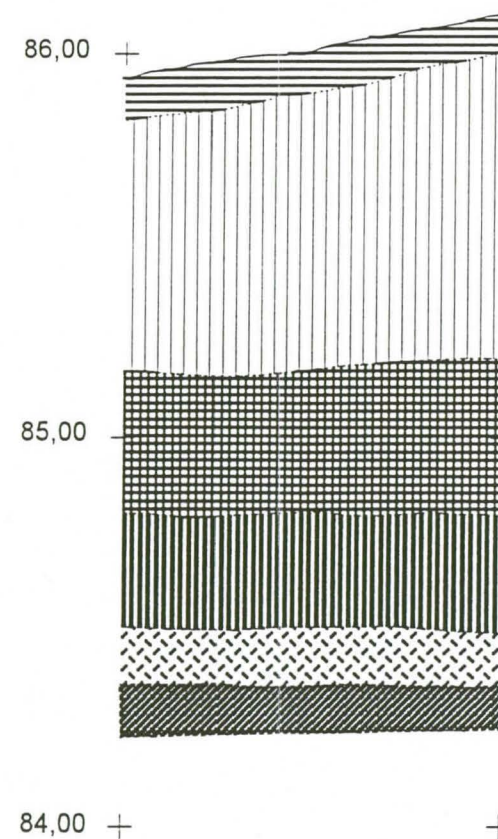
koekuoppa 4

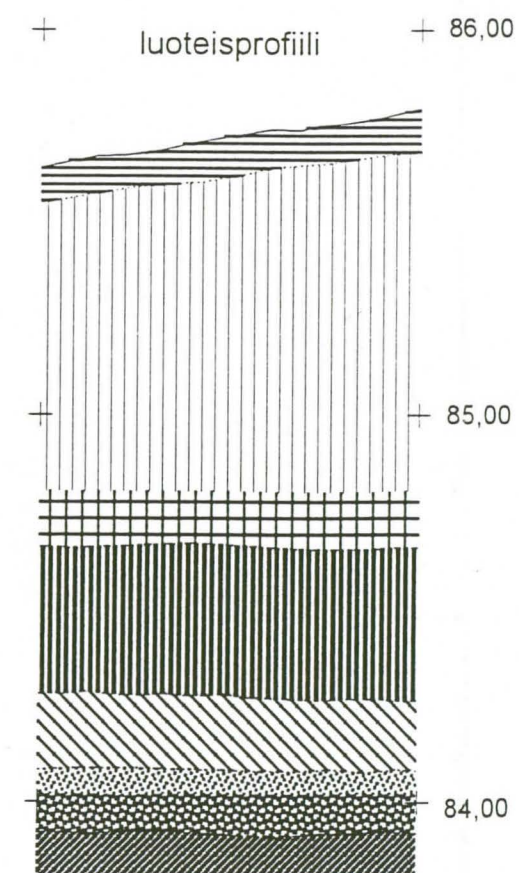
koekuoppa 5

luoteisprofiili

luoteisprofiili

RIIHIMÄKI [8] SILMÄKENEVA E
H. Matiskainen 2000

Yleiskartta
Mk 1:2000
Piirtänyt M. Zhilin
Puhtaaksi piirtänyt A. Bilund

Pohjana on käytetty Riihimäen kaupungin kaavoituksen pohjakarttaa vuodelta 1968 (mk 1:2000).

Korkeusjärjestelmä on N43.

